

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

sihtasutuse nimi: Integratsiooni Sihtasutus

registrikood: 90000788

tänavatalu nimi, Linda tn 2

maja ja korteri number:

linn: Narva linn

maakond: Ida-Viru maakond

postisihnumber: 20309

telefon: +372 6599021

e-posti aadress: info@integratsioon.ee

veebilehe aadress: www.integratsioon.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	65
Bilanss	65
Tulemiaruanne	66
Rahavoogude aruanne	67
Netovara muutuste aruanne	68
Raamatupidamise aastaaruande lisad	69
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	69
Lisa 2 Raha	71
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	72
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	73
Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad	74
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	75
Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	75
Lisa 8 Annetused ja toetused	75
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	76
Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused	77
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	78
Lisa 12 Kasutusrent	78
Lisa 13 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	78
Lisa 14 Tööjõukulud	79
Lisa 15 Muud kulud	79
Lisa 16 Seotud osapooled	79
Lisa 17 Sündmused pärast aruandekuupäeva	80
Aruande allkirjad	81
Vandeauditori aruanne	82

Tegevusaruanne 2023

Integratsiooni
Sihtasutus

Sisujuht

Põhinäitajad	5
Hanked, taotlusvoorud, preemiakonkursid	7
Eesmärk 1: Lõimumine ja sidusus	10
Eesmärk 2: Keeleõpe ja kultuuriruum	19
Eesmärk 3: Kultuuriline mitmekesisus	38
Eesmärk 4: Rahvuskaaslased ja uussisserändajad	47
Eesmärk 5: Tugev organisatsioon	56

Tegevuse alused

Missioon

Integratsiooni Sihtasutuse missioon on valdkonna kompetentsikeskusena toetada lõimunud ja sidusa ühiskonna kujunemist.

Raamdokumendid

- Sihtasutuse strateegia aastateks 2020–2025
- Sidusa Eesti arengukava 2021–2030
- Üleilmse eestluse tegevuskava 2022–2025
- Ida-Virumaa programm

Rahastus

- Riigieelarve
- Euroopa Sotsiaalfond
- Euroopa Sotsiaalfond+
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond
- Rootsi Instituut
- Erasmus+ programm

Sihtrühmad

- Teistest rahvustest Eesti püsielanikud
- Väljaspool Eestit elavad rahvuskaaslased
- Eestisse saabuvad uussisserändajad
- Eestisse tagasipöördujad

Kuna lõimumine on alati mitmepoolne protsess, on Integratsiooni Sihtasutuse tegevused suunatud ka eesti emakeelega inimestele ja laiemale avalikkusele. Eesmärgiks on toetada lõimumist ja kohanemist soodustavaid hoiakuid ning kaasata kõiki ühiskonnagruppe.

Väärtused

- Avatus
- Usaldusväarsus
- Hoolivus
- Tulemuslikkus

2023. aasta numbrites

22 000

klienti on liitunud
sihtasutuse iseteenindus-
keskkonnaga

15 000

korral said inimesed
nõu keeleõppe ja Eestis
kohanemise teemal

11 000

ajutise kaitse saanud
inimest osales
eesti keele õppes
tasemel A1

5113

osaluskorda oli Tallinna
ja Narva eesti keele maja
korraldatud 410
keeleõpet toetaval
sündmusel

3908

inimest osales
kodanikupäeva
viktoriinis

3605

õppekohta pakuti eesti
keele kursustel Tallinna
ja Narva eesti keele
majas ja sihtasutuse
keeleõppepartnerite
juures

1391

uussisserändajat võttis
osa kohanemisprogrammi
Settle in Estonia
teemakoolitustest
ja keeleõppest

1216

inimest vestles
regulaarselt eesti keeles
selle harjutamiseks
loodud „Keelesõbra“
programmis

800

inimest sai infot
Eestisse
tagasipöördumise
teemal

528

õppekohta pakuti
inimestele, kes õpivad
eesti keelt eesmärgiga
taotleda Eesti
kodakondsust

297

haridustöötajat osales
keelekursustel seoses
eestikeelsele õppele
üleminekuga

129

erinevat projekti
on saanud
elluviimiseks toetust

Läbi viidud hanked

Hanke nimi	Sõlmitud lepingud (tk)	Teenuse maksumus (eurodes)
Eesti keele A1 tasemel õpe ajutise kaitse saajatele I	6	2 495 935,20
Uussisserändajatele suunatud kohanemisprogrammi keeleõppekursuste tellimine	2	646 200,00
Eesti keele A1 tasemel õpe ajutise kaitse saajatele II	2	518 784,00
Uussisserändajatele suunatud kohanemisprogrammi teemamoodulite koolituste tellimine	1	327 600,00
Eesti keele A1 tasemel õpe ajutise kaitse saajatele III	2	308 160,00
Eesti keele koolitusteenuse tellimine I	2	237 957,12
Eesti keele koolitusteenuse tellimine II	2	224 133,12
Eesti keele kursused (eesti keeles) täiskasvanutele I	3	199 434,24
Eesti keele kursused haridustöötajatele I	3	171 509,76
Reisiteenuste ostmine	1	150 000,00
Eesti keele kursused (eesti keeles) täiskasvanutele II	1	115 200,00
Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid I	6	114 540,00
Keelekümbuluslaagrid täiskasvanutele	1	106 799,90
Eesti keele koolitusteenuse tellimine III	1	96 337,92
Eesti keele kursused haridustöötajatele II	1	86 630,40
Eesti keele kursused ja kultuuriõpe Lääne-Harju vallas	1	79 140,00
Integratsiooni Sihtasutuse Narva eesti keele maja Laulupikniku korraldusteenuse tellimine	1	74 142,24
Rahvusvahelise lõimumisalase konverentsi korraldusteenuse tellimine	1	67 196,40
Eesti kultuuriruumi tutvustamine Eestis elavatele vähelõimunud püsielanikele ja uussisserändajatele	1	61 017,60

Hanke nimi	Sõlmitud lepingud (tk)	Teenuse maksumus (eurodes)
Eesti keele praktika kultuuriruumi tutvustamise kaudu	1	60 864,00
Integratsiooni Sihtasutuse kodulehe arendamine ja hooldus (juuli 2023 – juuni 2026)	1	57 024,00
Eesti keele õpet ja praktiseerimist toetavad õppereisid täiskasvanutele	1	45 600,00
Väliseesti noorte keelelaager	1	38 394,00
Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise koolitus vähelõimunud täiskasvanud püsielanikele ja uussisserändajatele	1	31 197,31
Eesti keele praktika keelekohvikus I	1	20 844,00
Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid II	1	19 980,00
Grupijuhtimise koolitus klubide ja kohvikute eestvedajatele	1	17 280,00
Eesti keele praktika keelekohvikus II	1	12 960,00
KOKKU	47	6 384 861,21

Lõppenud taotlusvoorud

Taotlusvoor nimi	Toetatud tegevusi (tk)	Eraldatud toetus (eurodes)
Toetus lõimumist edendavatele Ida-Virumaa kultuuri- ja spordisündmustele	11	1 000 000,00
Ida-Virumaa ettevõtlust edendavad spordi- ja kultuuriüritused	17	350 000,00
Toetus Ukraina sõjapõgenikest kuni 19-aastastele noortele ukraina keele ja kultuuri säilimiseks	12	100 000,00
Toetus Ukraina sõjapõgenikest kuni 19-aastastele noortele ukraina keele ja kultuuri säilimiseks, II voor	13	100 000,00
Lõimumist edendavad kultuuri- ja sporditegevused	13	100 000,00
Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetus	18	83 050,00
Pereõppe partnerorganisatsioonide tegevustoetus 2023	2	65 745,00
Eesti väliskogukondade omaalgatuslike projektide taotlusvoor	23	50 000,00
Välisest kultuuriseltside toetus	20	44 000,00
KOKKU	129	1 892 795,00

Lõppenud preemiakonkursid

Preemiakonkursi nimi	Määratud preemiaid (tk)	Eraldatud preemia (eurodes)
Lõimumisvaldkonna 2022.–2023. aasta preemiakonkurss	4	4 000,00
KOKKU	4	4 000,00

LÕIMUMINE JA SIDUSUS

Eesmärk: Eestis on kinnistunud lõimumist toetavad hoiakud ja osapoolte tihedas koostöös on loodud tingimused sidusa ühiskonna arenguks.

Tuletorni Kontsert
Foto: Rene Jakobson

Kultuuri- ja spordisündmused lähendavad inimesi

Kultuuri- ja spordisündmused toovad kokku ja panevad ühiselt tegutsema erineva emakeelega inimesed.

Lõimumist edendavatele Ida-Virumaa kultuuri- ja spordisündmustele, mis aitavad parandada Ida-Virumaa eesti keelest erineva emakeelega elanike sidusust Eesti kultuuriruumiga, eraldati **miljon eurot**. Toetus jagunes **11 projekti vahel**, toetussummad ühe projekti kohta jäid vahemikku 40 000–170 000 eurot.

11

projekti rahastati lõimumist edendavate Ida-Virumaa kultuuri- ja spordisündmuste toetusvoorust.

Tantsulavastus
„Kui ma veel noor ja jumal olin“
Foto: Raido Bergstein

Toetust said (reastatud toetuse suuruse järgi, alustades suurimast):

- Ida-Virumaa koolinoori ühendav muusikaprojekt „VirusLAUL 24“ (MTÜ Eesti Muusikanõukogu)
- suursündmused nagu VII ja VIII Narva ooperipäevad ja instrumentaalmuusikontserdid (MTÜ ContempArt)
- Station Narva muusika- ja linnafestivalide edasiarendus aastatel 2023 ja 2024 (Shiftworks OÜ)
- projekt „Terve Eesti liigub Narvas“ (Spordiürituste Korraldamise Klubi)
- andekate noorte tantsijate kaasamine tantsulavastustesse ja tantsukunstialastesse väljunditesse (SA Eesti Tantsuagentuur)
- projekt „Öös saab KINO ehk Öökino“ (SA Ida-Viru Ettevõtluskeskus)
- sarja „Tuletorni kontserdid“ tegevus aastail 2023–2024 (Kauni muusika MTÜ)
- festival iDeeJazz Narvas, Narva-Jõesuu Jazzi suvine muusikalaager ja festival, Narva Jazz Club (MTÜ Rajamuusika)
- PÖFFi alafestivali KinoFF 2023 korraldamine (MTÜ Pimedate Ööde Filmifestival)
- projekt „Sport ühendab“ (Narva suusaklubi Firn)
- Võistluslikud rattaringid Ida-Virumaal (Eesti Jalgratturite Liit)

Eraldi üle-eestiline taotlusvoor oli **lõimumist edendavatele kultuuri- ja sporditegevustele**, mis aitavad kaasa kontaktide tekkele ja suhtlusele erineva kultuuritaustaga inimeste vahel. Taotlusvoorust rahastati **13 projekti kogusummas 100 000 eurot**. Maksimalne toetuse summa projekti kohta oli 10 000 eurot.

Toetust said (reastatud toetuse suuruse järgi, alustades suurimast):

- Narva ÖöTantsupidu (MTÜ Wildstream)
- Eesti Kirjandusmuuseumi projekt „Keeled ühendavad“
- Ida-Virumaa Spordiliidu projekt „Piirist piirini – liigume parema tervise nimel“
- Eesti Jalgpalli Liidu projekt „Jalgpall hoolib!“
- SA Vaba Lava projekt „Loomediaal – kogukonnalavastus Narva elanikega“
- rahvusvaheline liikumisfestival Maardus (MTÜ Rakvere Maraton)
- Ida-Virumaa spordijuhtide arenguprogramm ja liikumisharrastuse konverents (SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskus)
- Kohtla-Järve Järve Kooli projekt „Kohtla-Järve linn liikuma“

- SA Eesti Spordi- ja Olümpia- muuseumi projekt „Sport ühendab“
- Eesti Akadeemilise Spordiliidu tegevus üliõpilaste liikumis- ja spordiharrastuse edendamiseks
- Tallinna Keskraamatukogu eesti keelt ja kultuuri tutvustav üritustesari „Põlvest põlve“
- Sillamäe promenaadi ja treppide jooks (MTÜ Sillamäe Koolisport Liit)
- ukraina ja seto kultuuriseltside koostöö (SA Fine5 Tantsuteater)

13

projekti toetati üle-eestiliste lõimumist edendavate kultuuri- ja spordiprojektide voorust.

Sillamäe treppide ja promenaadi jooks
Foto: Vladimir Gorohhov

Suursündmused turgutavad Ida-Virumaad

Ida-Virumaa ettevõtlust edendavate spordi- ja kultuuriürituste korraldamiseks eraldati 17 projektile kokku 350 000 eurot.

Maksimaalselt võis projekt saada 25 000 eurot. Projektid elavdavad Ida-Virumaa turismi, suurendavad piirkonna atraktiivsust ja mitmekesis-tavad elukeskkonda. Kõik toetust saanud projektid peavad olema toimu-nud 2024. aasta oktoobri lõpuks.

17

projektile eraldati toetust
Ida-Virumaa ettevõtlust
edendavate spordi- ja
kultuuriürituste korraldamiseks.

Toetust said (reastatud toetuse suuruse järgi, alustades suurimast):

- ööjooks „Narva talv“ (MTÜ Rakvere Maraton)
- Kohtla-Nõmme talvepilgar (MTÜ Kultuurikaevandus)
- Narva Vaba Lava Kultuurihoov ja rahvusvaheline teatrifestival „Vabaduse festival“ (SA Vaba Lava)
- V Virumaa muusikafestival (MTÜ Muusikute Täiendõppe Keskus)
- III rahvusvaheline laste ooperi- ja balletifestival „Narva“ (UpJump OÜ)
- muusikafestival „Mägede hääl“ (OÜ Mägede Hääl)
- 46. Alutaguse maraton (MTÜ Alutaguse Maraton)
- Ida-Viru loova (rohujuure tasandi) sektori arendamine koostöös Eesti Kunstiakadeemiaga „Mis oleks, kui ...?“ (Eesti Kunstiakadeemia SA)
- XV Jõhvi Balletifestival (SA Eesti Kontsert)
- Narva jõuluküla (MTÜ Wildstream)
- Eesti harrastajate meistrivõistlused ja Alutaguse Open discgolfi võistlused Ida-Virumaal (MTÜ Eesti Discgolfi Liit)
- „Narva Content Fest“ 2024 (SA Narva Loomeinkubaator)
- Narva laskesuusatamisüritused (Äkke suusaklubi)
- Eesti talude kultuuri festival (MTÜ Aktiivsed Noored)
- Tantsufestival „J-Fest“ 2024, *showcase edition* (MTÜ J Production)
- Narva-Jõesuu silmufestival (Narva-Jõesuu huvikeskus)
- 2024. aasta naiste jäähoki maailmameistrivõistluste turniir Kohtla-Järvel (MTÜ Eesti Jäähokiliit)

Talvepilgar
Foto: Peeter Lilleväli / Põhjarannik

Lõimumispreemiate laureaadid
koos kultuuriministri,
sihtasutuse nõukogu
esimehe ja juhatajaga
Foto: Aron Urb

16

Integratsiooni Sihtasutus | Tegevusaruanne 2023

Lõimumispreemiate laureaadid innustavad ka teisi

Aasta lõpus tunnustas sihtasutus koos Kultuuriministeriumiga rahvusooperis Estonia silmapaistvaid lõimumisvaldkonna arendajaid.

Eestis esindatud kultuure, luua erineva emakeelega inimeste vahel kontakte ja arendanud koostööd. Tunnustusega kaasneb 1000-eurone preemia.

Eesti inimesed ja organisatsioonid esitasid konkursile **64 kandidaati**, kelle seast valis komisjon välja laureaadid neljas kategoorias.

Lõimumisvaldkonna preemiatega tunnustatakse tublisid tegijaid, kes on aasta jooksul aidanud tutvustada

4

preemiat anti silmapaistava panuse eest lõimumise edendamisel.

Lõimumise raudvaraks kuulutati meediaekspert ning Kuku raadio ja Raadio 4 ajakirjanik **Pavel Ivanov**. Ta on juhtinud ning toimetanud Kuku raadio saadet „Kirillitsas Eesti“ pea 15 aastat. Saatest on kujunenud üks vähe- seid meediaplatvorme, kus kohtuvad omavahel eesti ja vene emakeelega inimesed, kes lahkavad ühiskondlikke probleeme muukeelsete elanike vaate- nurgast.

Aasta sillaloojaks kuulutati **Maria Sakarias**, kes on Ukrainast sõja eest Eestisse põgenenud haridustöötajaid toetava Mondo Ukraina Akadeemia eestvedaja. Akadeemia pakub peda- googidele võimalust Eesti argieluga kohaneda, end Eestis professionaalselt teostada, toetada Ukraina lapsi ja peresid ning luua koostöösidemeid Eesti haridustöötajatega.

Aasta sõnumikandjaks tunnistati **Raadio 4 toimetus**. Aastal 2023 oma 30. sünnipäeva tähistanud populaar- seim venekeelne radiokanal on

olnud läbi aegade pühendunud mitte- eestlastest kuulajate toetamisele Eesti ühiskonnas. Toimetus on igal sammul soodustanud kogukondade omavahe- list suhtlemist, mõistmist ja austamist. Lõimumispreemia puhul tõsteti esile ajaloole erinevaid vaatenurki pakkunud saatesarja „Hüvasti, relvad!“.

Aasta sädeme preemia sai **Kirill Badikin**, Facebooki grupi „Ukraina sõbrad Eestis“ eestvedaja. Kirill lõi grupi 2022. aasta märtsis, kui Eestisse hakkasid jõudma sõja eest varju otsi- nud Ukraina elanikud. Ennekõike kuj- nes grupp keskkonnaks, kus kohalikud vabatahtlikud jagasid igapäevaeluks vajalikke esmatarbekaupu. Aja möödu- des hakkas Kirill grupis jagama ka riigiasutuste ja teiste organisatsioonide infot, mis toetab uute kaasmaalaste kohanemist.

Auhinnad laureaatidele
Foto: Aron Urb

Konverents käsitles lõimumise väljakutseid kriiside ajal

Novembris korraldas sihtasutus Tallinnas Mustpeade Majas rahvusvahelise lõimumiskonverentsi „Turvalisusest ühtekuuluvuseni: lõimumise väljakutsed kriiside ajal“.

Konverentsi teema tõukus tõsiasjast, et rahvusvaheliste katsumuste taustal – alates COVID-19 pandeemiast kuni Ukrainas puhkenud sõjani – on maailmas tekkinud tungiv vajadus **julgeoleku ja solidaarsuse mõistete ümbermõtestamiseks**. Sõja mõju ei ole ainult geograafiline või poliitiline – see laieneb ka inimestele, kes peavad kohanema muutunud olukorraga.

Konverents pakkus aruteluplatvormi ja parimate kogemuste vahetamist, sõna said rahvusvaheliselt tunnustatud rände- ja lõimumisvaldkonna eksperdid.

Konverentsi modereerisid eksperdid Integratsiooni Sihtasutusest, Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni Eesti esindusest, Tartu Ülikoolist ja Balti Uuringute Instituudist. Konverentsi lõpetas traditsiooniliselt Eesti poliitikute debatt, mille keskmes oli lõimevõime kriiside ajal.

Konverentsi **ettekandeid saab järelvaadata: integrationconference.ee**.

Lõimumiskonverentsi üks esineja Raivo Vetik
Foto: Gert Nõgu

KEELEÕPE JA KULTUURIRUUM

Eesmärk: Eesti keele oskus eesti keelest erineva emakeelega inimeste hulgas on paranenud, sihtgruppidel on ligipääs tänapäevastele kvaliteetsetele eesti keele õppimise ja praktiseerimise võimalustele.

- Eesti Rahvusvahelises majas abistati kohapeal 128 inimest ning veebiseminaril 186 inimest
- Tallinnas ja Narvas toimunud 24 infotunnist võttis osa 212 inimest
- Politsei- ja Piirivalveameti Jõhvi ja Narva esinduses nõustati ukraina sõjapõgenikke 167 korral (teenust pakuti jaanuaris ja veebruaris)

Iseteenindussüsteemi **kliendiandmebaas** kasvas aastaga 9770 kliendi võrra, kokku oli andmebaasis 2023. aasta lõpu seisuga ligi **22 000 klienti**.

Jätkuv on tööandjate huvi keeleõppe korraldamise vastu oma töötajatele. Personaliseeritud tuge sai 16 tööandjat.

22 000

inimest oli 2023. aasta lõpu seisuga iseteenindussüsteemi kliendiandmebaasis.

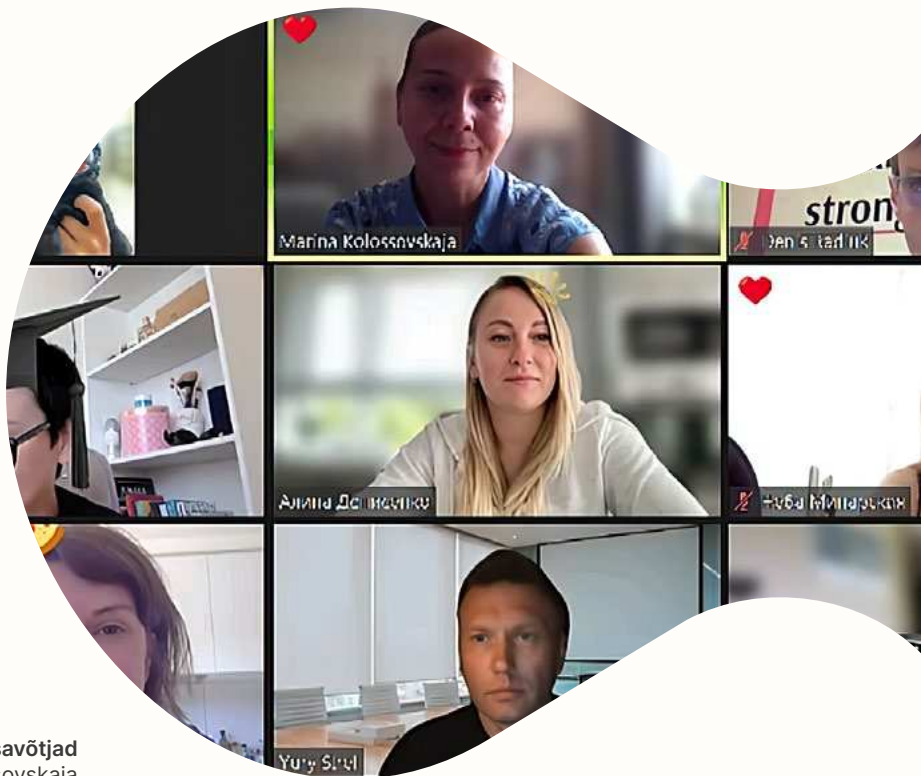

16

tööandjat sai personaliseeritud tuge oma töötajatele keeleõppe korraldamiseks.

21

Integratsiooni Sihtasutus | Tegevusaruanne 2023

Veebikursusest osavõtjad
Foto: Marina Kolosovskaja

Eesti keele kursusi pakutakse üle riigi

Eesti keele õppeks A1-C1 tasemel pakuti aasta peale kokku 3605 õppekohta, õpet korraldasid Tallinna ja Narva eesti keele maja ja sihtasutuse keeleõppepartnerid.

Keeleõppepartnereid oli sihtasutusel 11: Kersti Võlu Koolituskeskus OÜ, Folkuniversitetet Estonia MTÜ, Immischool Uusimmigrantide Koolituskeskus OÜ, Reiting PR OÜ, Kiri-Mari Kirjastus OÜ koos Elem Invest OÜga, Multilin-

gua Keelekeskus OÜ, Aligus OÜ, OÜ Keeltekeskus Kaja, Sola Integra MTÜ, Sugesto OÜ ja Mitteldorf OÜ.

Uued kursused kuulutati välja neli korda aastas. Huvilised said registreeruda sihtasutuse kodulehel asuva iseteeninduskeskkonna kaudu, kohad täitusid kiiresti.

Keeltekoolide kaudu pakkus sihtasutus keeleõpet 2182 täiskasvanud elanikule, mida on üle 600 võrra rohkem kui aasta varem. Selle numbri sekka on loetud ka

2023. aasta oktoobris tegevust alustanud grupid 384 inimesega, kelle õpe kestab 2024. aasta märtsini.

Tallinna eesti keele majas alustas kevadsemestril 20 keeleõpperühma 320 inimesega. Rühmadest 14 olid klassikalise suhtluskeele kursused ning 6 erikursused. Näiteks alustas kirjutamiskursus „Kirjakunst“ algajatele ja veebikursus „Suhtlemisrõõm“ B1 tasemel keeleõppijatele.

Septembris alustas Tallinna eesti keele majas keeleõpet 400 inimest – 24-st uuest õpperühmast 19 olid klassikalised keelekursused A1-B1 tasemel ja 5 erikursused.

Narva eesti keele majas alustas veebruaris keeleõpet 21 rühma 374 inimesega. Jätkati erikursuste traditsiooniga ning pakuti hääduskursust, seekord olid sihtrühmaks Narva õpetajad ja linnavalitsuse töötajad. Edasi läks eesti kultuuri digikursus, mille programmi kuulusid ka kolm väljasõitu, ning erikursused „Rännakud läbi Eestimaa“ ja „Privet, gorod Narva“. Uute kursustena lisandusid mänguline grammatika algajatele ja edasijõudnutele.

Sügissemestril alustas keeleõpet 399 õppijat 25 õpperühmas, millest 12 on taseme- ja 13 erikursused. Kursuste valikusse lisandusid näiteks eesti keelkoolide ja lasteaedade liikumisõpetajatele, „Eesti elav pärimuskultuur“, „Taimed tervises ja toidus“ ning „Riik ja inimesed“.

Eesti keele majad tegutsevad ka Tallinnast ja Narvast väljaspool. **Lääne-Harju**

vallas pakuti aasta jooksul 10 kursust 149 inimesele ning **Lüganuse vallas** 21 kursust 375 inimesele.

Seoses Ukraina sõja eest Eestisse pagenud ukrainlaste suure arvuga pakub sihtasutus alates 2022. aastast eesti keele A1 tasemel õpet **ajutise kaitse saajatele**. Selleks valitud keeleõppepartnerite juures said 2022. aasta juunist 2023. aasta lõpuni õpet ligi 11 000 inimest.

2023. aasta lõpus valmistati ette riigihanget, et saaks alates 2024. aastast pakkuda keelekursusi **rahvusvahelise kaitse saajatele**. Eelmine mahukas projekt kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse saajate keele- ja kultuuriõppeks, mida rahastas Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, lõppes 2022. aastaga. Uue meetme tingimused kinnitati 2023. aasta septembris ja hange avalikustatakse 2024. aasta alguses.

2182

täiskasvanule pakkus
sihtasutus keeleõpet erinevate
keeltekoollide kaudu.

---

11 000

Ukraina sõjapõgenikku on
saanud alates 2022. aastast
eesti keele õpet A1 tasemel.

Haridustöötajate keeleõpe hoogustus

Seoses eestikeelsele õppele üleminekuga riiklikul tasandil korraldas sihtasutus keelekursusi haridustöötajatele.

Teenusepakkuja leidmiseks tuli korraldada mitmeid hankeid, leping sõlmiti firmadega Algus OÜ ja Reiting PR OÜ.

Sihtrühma vajaduste täpsustamiseks ja info jagamiseks tehti tihedat koostööd Narva, Sillamäe, Jõhvi ja Tallinna **linnavalitsuse haridusametnikega**. Kursustele eelnes haridustöötajate **keeletaseme testimine**, mille valmistas ette Keeleamet. Testimine toimus 338 õpetajale 15 rühmas ning sellega olid sihtasutuse kõrval seotud ka Eesti Keele Instituut ning Haridus- ja Teadusministeerium. Testimise tulemusel suunati õpetajad neile sobivasse keelegruppi.

Esimene õppegrupp alustas mai lõpus tegevust **Narvas**, kokku tegutses seal kuus rühma. Augusti lõpus ning septembri alguses käivitus õppetöö ka mujal – **Kohtla-Järvel** toimus õppetöö kolmes, **Sillamäel** neljas ja **Tallinnas** viies rühmas.

Kokku osales detsembri keskpaigani kestnud 160-tunnistel kursustel **297 haridustöötajat**.

Kursused lähtusid kommunikatiivse keeleõppe põhimõtetest ning valmis- tasid osalejaid ette tasemeeksami sooritamiseks.

Kohtla-Järve õpperühm
Foto: Alexandra Suviste

Laagrid innustavad nii noori kui ka täiskasvanuid

Keeleoskuse arendamiseks toimusid keelekümbluslaagrid nii noortele kui ka täiskasvanutele.

Pereõppe käigus veetsid eesti keelest erineva emakeelega koolinoored kümme päeva eestikeelses peres. Suheldi omaealistega ja võeti ette põnevaid tegevusi, mille käigus areneb ka suhtluskeel ning avardub kultuuriruum.

Perelaagrid korraldas MTÜ Veeda vaheaeg Võrumaal ja MTÜ Etnoweb. Laagrikohti pakuti **111 noorele**: 105-le Ida-Virumaalt ja 6-le Tallinnast. Oma kodu ukсед avas neile **18 eesti peret**: Sõmerpalus, Rõuges, Võrus, Kobelas, Tartus ja Tallinnas.

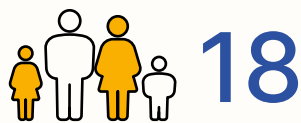
Ekskursioonidel ja matkadel külastasid noored Jääaja keskust, Tartu Botaanikaeda, Rõuge Ööbikuorgu, Suurt Munamäge, Sarve talu Haanjas, ERMi,

Ahhaa keskust, Piritat, Rae valda ja Pärnumaad. Laager sai osalejatelt väga head tagasisidet, palju südamlikke tänusõnu laekus ka osalenud laste vanematelt.

Täiskasvanutele mõeldud **keelekümb-
luslaagritest** sai osa **78 täiskasvanut** Ida-Virumaalt ja Harjumaalt. Kokku toimus Pärnu lähedal Valgerannas neli

*Perelaager sai osalejatelt
väga head tagasisidet, palju
südamlikke tänusõnu laekus ka
osalenud laste vanematelt.*

keelekümb-
luslaagrit, mis kestsid 4 või
7 päeva. Praktiseeriti aktiivselt eesti
keelt ning kohaneti eestikeelses
kultuuri- ja komberuumis.

eesti peret avas oma kodu ukсед
pereõppeks eesti keelest erineva
emakeelega koolinoorele.

täiskasvanut kokku said osa
neljast keelekümb-
luslaagrist.

Käsitööpäev Osula koolimajas
Foto: Pille Kulberg

Keeleõpet toetavad tegevused aina mitmekesisemad

Eesti keele majad ja sihtasutuse partnerid pakuvad tegevusi ka inimestele, kes keelekursustel ei osale, kuid sooviksid siiski oma keeleoskust parandada ja ühtlasi meeldivalt aega veeta.

Tallinna eesti keele maja korraldas 256 keelepraktika üritust, neil osaleti **2883 korral**. Tallinna kõrval jagus tegevust ka Pärnusse ja Lääne-Harju valda.

Traditsiooniliselt on väga populaarsed näiteks kokanduskursus, filmiklubi ja virtuaalne keeleõppemängude koostamine sari „Mängula“.

Uutest algatustest võeti väga hästi vastu ürituste sari „Head eesti asjad“, mille käigus sõideti Eestimaa peal ringi ja tutvustati meie kultuuriga seotud tegevusi, asju, kohti ja tähtpäevi. Mitmed pakutud tegevused pandi kokku sihtrühma spetsiifilistest vajadustest lähtuvalt – nii näiteks toimusid Lääne-Harju valla haridusasutustes programmid „Huvitav kool“, „Suhtlemise võlud“ ja „Õpetajate ettevalmistus eestikeelsele haridusele üleminekuks“.

Suvel pakuti võimalust avastada Tallinna ilusamaid kohti, aga ka kolme Eesti väikesaart – Pranglit, Aegnat ja Naissaart. Toimus „Metsamängu“ viimane väljasõit, mida juhtis matkaja ja alpinist Alar Sikk.

 256

keelepraktika üritust korraldas
Tallinna eesti keele maja.

Ekskursioon Aegna saarele
Foto: Kadri Raigo

Hoogsat tegevust jätkas **Pärnu suhtlusklubi**. Lisaks keelekohviku laadsetele kohtumistele nimega „Väike jutulaat“ korraldati näiteks looduskosmeetika õpituba, kanuumatk Soomaal, ukraina toitude ühiskokkamine.

Narva eesti keele maja 154 üritusel oli **osaluskordi 2230**. Koos käidi Narvas, Sillamäel ja Jõhvis ning Lüganuse vallas, kultuurireisidel aga ka mujal Eestis.

Jätkusid menukad formaadid, nagu näiteks filmi- ja lauamänguõhtud, keelekohtumiste sari „Mokalaat“ ning „KeraamESTika“ Lüganuse vallas. Toimusid õppereisid „4 aastaiega“ ja liikumisaastale pühendatud sportlikud üritused.

Uue võimalusena sai keelt harjutada kord kuus toimunud **laulukolmapäevadel**, mille eestvedajaks on Narva eesti keele maja tandemkoori lauljad. Tutvuti Eesti heli- ja laululoojate loominguga ning lauljatega, mängiti mängu ning lauldi nii vanemaid kui ka uuemaid laule. Populaarseks osutus kokandusklubi, kus keele harjutamise kõrval sai ka retseptidega kätt proovida.

Märtsis alustas tööd Narva eesti keele maja **moekool „Moepööre“**. Projektis osalenud 40 inimest said aktiivse eesti keele praktika raames uusi teadmisi jätkusuutlikust moest, materjaliteadusest ja moemaailma toimimisest. Projekti võttis kokku moešou, mille käigus keeleõppijad tutvustasid moekollektsioone, mille nad lõid tunnustatud disainerite juhendamisel.

154

Üritust korraldas Narva eesti keele maja keeleõppe toetamiseks.

Moepööre
Foto: Anastassia Volkova

Tegutsemist jätkas tandemkoor, koos käiakse kaks korda kuus. Tandemkoor osales paljudel Narva tähtsündmustel, sh Narva eesti keele maja korraldatud **Laulupiknikul 20. augustil**. Lavale astus ligi 200 lauljat-tantsijat ning üheslaulmist nautis enam kui 3000 külalist. Alustati koostööd muusika- ja integratsiooniprojektiga „VirusLaul24“, mille tulemusena toimub 2024. aasta augustis Narvas laulupidu.

ERRi platvormile Jupiter pandi üles Narva eesti keele maja algatusel 2022. aastal sündinud mängufilm „Valik“, kus see on nüüd kõigile tasuta nähtav.

 3000

inimest osales Narva eesti keele
maja korraldatud Laulupiknikul.

Mõeldes kesk- ja kõrgtasemel eesti keele õppijatele, koostasid Narva eesti keele maja õpetajad Pille Maffucci ja Marta Dolgošev lugemiku „**Lõpuks leid-sin sind**“. Raamatus on eesti keele õppijate lood, mis on seotud keeleõppega. Idee sündis vajadusest pakkuda eesti keele õppijale võimalust arendada keelt materjali abil, mis oleks lihtsam ilukirjan-dusest, kuid siiski parajalt nõudlik ning samas äratundmisrõõmu pakkuv.

Samuti on keelt õppides oluline mõista kultuuritausta: miks eesti keelt emakeelena kõnelejad käituvad just nii, nagu nad käituvad. Raamat anti välja nii paberil kui ka digitaalsena.

Eesti keele julgemaks kõnelemiseks toetab sihtasutus ka **keelekohvikuid, eesti keele ja kultuuri tundmise klubide** tegevust ning **keelesõprade kohtumisi**. Suhtlusolukorrad on seal mitteformaalsemad, mh korraldatakse näiteks kohtumisi külalistega ja tehakse õppekäike. Eesti keele ja kultuuri tundmise klubide eestvedajatele korraldati kaks kahepäevast koolitust, millest võttis osa 39 inimest.

Keeleõppe toetamiseks tehti koostööd muuseumidega.

Keeleõppe toetamiseks tehti **koostööd muuseumidega**, kes võiksid ette valmistada uudseid ja keeleliselt lihtsalt haaratavaid haridusprogramme. Korraldati kaasamisüritused Tallinnas ja Tartus, kus muuseumide töötajad said ülevaate sihtasutusest, selle klientidest ja ootustest haridusprogrammidele. Osaleda sai ka kasutajakeskse teenusdisaini koolitusel, misjärel kuulutati novembris välja hange. Eesti kultuuririkkust tutvustavaid haridusprogramme hakatakse muuseumides pakkuma 2024. aastal.

30

Integratsiooni Sihtasutus | Tegevusaruanne 2023

Paide Wittensteini ajakeskuses
Foto: Airi Broberg

Koostööprojektid vaatavad tulevikku

Aasta jooksul viidi ellu mitmeid koostöö- ja haridusprojekte.

Jaauari lõpus tähistasid Narva eesti keele maja, Narva Keskraamatukogu, Narva Linnavalitsus ja Kultuuriministeerium Narvas eesti kirjanduse päeva. Selle käigus avati Narva raudteejaamas reisiraamatukogu, kus igal reisijal on võimalus võtta teele kaasa meelepärane raamat.

Eesti keele maja õpetajad nõustasid mitmeid koole ja asutusi.

Eesti keele maja õpetajad külastasid mitmeid koole ja asutusi, et jagada oma teadmisi ning pakkuda tuge keeleõppe eestvedajatele või neile, kes soovivad oma kolleege sel teekonnal mentorina toetada.

Integratsiooni Sihtasutus liitus rahvusvahelise projektiga **eRead**, mis tegeleb rahvuskeele õpetamisega võõrkeelena või teise keelena. Keskendutakse lugemisoskuse parandamisele ja kaasahaaravate interaktiivsete digitaalvahendite väljatöötamisele. Projekti veab Tartu Ülikooli Narva kolledž ning rahastab Erasmus+. Selles lööb kaasa viis ülikooli, kolm keeleõpetuse asutust ja üks lasteaed. 2023. aastal toimusid töörühma kohtumised ja õppe-reis Sloveeniasse, millest võtsid osa ka Tallinna ja Narva eesti keele maja õpetajad.

Raamatukogureede
Foto: Anna Baykova

Kohanemist tööturul toetab praktika ja tööjõulähetus

Eri keele- ja kultuuritaustaga inimestel, uussisserändajatel ning tagasipöördujatel võib kohanemine Eesti tööturul kujuneda keerukaks. Protsessi sujuvamaks muutmiseks pakub Integratsiooni Sihtasutus neile tööjõulähetus- ja praktikaprogrammi.

Tööjõulähetusprogrammi käigus pakutakse avalikus sektoris töötavatele ebapiisava eesti keele oskusega inimestele keelepraktikat sama valdkonna eestikeelses organisatsioonis teises linnas või maakonnas.

Programm stardib täies mahus 2024. aastal, 2023. aastal valmistati seda ette: analüüsiti tööjõulähetuse siht-rühmi, leiti hankega teenusepakkujad ning uuendati tööjõulähetuste mudelit.

Praktikaprogrammi on pakutud ka eelnevatel aastatel. Selle eesmärgiks on tuua avalikku sektorisse rohkem eri keele- ja kultuuritaustaga üliõpilasi. Kevadel alanud ettevalmistustöö tulemusel leiti riigiasutused, kes pakkusid enda juures praktikakohti. Motiveeritud üliõpilaste leidmiseks organiseeriti teavituskampaania, infopäev ja uuendati programmi kodulehte praktikaprogramm.integratsioon.ee. 2023. aasta sügisel alustas praktikat 14 eri keele- ja kultuuritaustaga üliõpilast. Kaheksa neist läbis praktika 2023. aastal, kuus jätkavad 2024. aastal.

Selleks, et töö käigus toimuvat keeleõpet ja lõimumist sobivate programmidega veelgi paremini toetada, korraldas sihtasutus sügisel **õppereisi Taani**. Lisaks sihtasutuse töötajatele osalesid seal Kultuuriministeeriumi,

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Töötukassa spetsialistid. Õppereisil kohtuti ekspertidega ja külastati mitmeid tööhõivega seotud organisatsioone. Taani kogemuse kirjeldamiseks jäi enim kõlama põhimõte *job first*. See kirjeldab integratsiooni suunda, milles on kokku leppinud Taani riik, kohalikud omavalitsused, tööandjad, ametiühingud ja keeltekoolid, ning mille kohaselt on kõige olulisem välismaalt saabunu kiire töölesaamine.

Taani kogemuse kirjeldamiseks jäi enim kõlama põhimõte job first.

Õppereisil Taanis
Foto: Katrin Maiste

Kodanikuharidust toetavad uued tegevused

22. novembrist 4. detsembrini sai sihtasutuse veebilehel osa võtta traditsioonilisest kodanikupäeva viktoriinist.

Selle küsimused puudutasid sündmusi ja tegevusi, mis aitavad märgata muutusi Eesti ühiskonna toimimises. 40 küsimusega viktoriinile vastas **3908 inimest**, kümme parimat lahendajat said auhinna.

Kodanikuõppe pakkumiseks eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele alustas sihtasutus 2023. aastal ka uute tegevustega. Kokku kutsuti valdkondlike ekspertide võrgustik, korraldati kaasamiseminare ja tegeleti uuringu ettevalmistamisega, mis aitab mõista kodakondsuse taotlemisega seotud takistusi. Uuring on planeeritud teostada 2024. aastal, mis on aluseks kodakondsuse taotlemist toetavate tegevuste arendamisele.

Ida-Virumaal toimus kodanikuteemaline seminaride sari „Ida-Viru kodanikunädal“. Maailmakohviku formaadis seminarid toimusid Narvas, Kohtla-Järvel ja Sillamäel. Eesmärk oli tõsta teadlikkust Euroopa Liidust, Eesti riigikorraldusest ja kohalike omavalitsuste juhtimisest, kogukondade koostööst, riigikaitsest ja kodanikuharidusest. Seminaride järel korraldati õppereis Tallinna. Seminaridel osales ligi 100 inimest.

3908

inimest osales traditsioonilises kodanikupäeva viktoriinis.

Kohtla-Järve seminar
Foto: Ida-Viru Ettevõtluskeskus

Paindlik lõimumisprogramm pakub kultuuriõpet

Paindliku lõimumisprogrammi toel pakuti kultuuriõpet välispäritoluga püsielanikele ja uussisserändajatele Harjumaalt ja Ida-Virumaalt.

Kultuuriõppemooduli tegevusi pakuti 2023. aasta esimesel poolaastal ning nendest võttis osa 310 inimest. Koolitused toimusid vene ja inglise keeles rühmategevustena. 25-tunnise koolituse käigus külastati muuseume (nt Vabamu, Kiek in de Kök, Arhitektuurimuuseum, Ajaloomuuseum), võeti ette linnaretki (nt Kalamajas, Koplis, Lasnamäel), korraldati töötubasid

(nt käsitöö, toidutegemine) ja väljasõite (nt Arvo Pärdi Keskusesse, Vargamäele, Tartusse, Lahemaale jne). Pakutavatest võimalustest andis ülevaate veebileht kultuurivoti.ee, mille põhjal sai iga osaleja kokku panna just temale sobiva programmi.

310

inimest võttis osa kultuuriõppemooduli pakutavatest tegevustest.

Ida-Virumaal toetati ärikeelet õpet

Ida-Virumaa ettevõtlikud inimesed õppisid sihtasutuse toel eesti ja inglise keelt.

2023. aasta kevadel lõppesid 2022. aasta sügisel alanud kursused Ida-Virumaa **ettevõtjatele** ja **ettevõtete võtmetöötajatele**, kes soovisid õppida eesti ja inglise ärikeelt. 2022. aastal sõlmitud hankelepingu alusel pakkus teenust Kersti Võlu Koolituskeskus ning sellest sai osa **165 inimest**.

Tunnid toimusid Jõhvis, Sillamäel ja Narvas. Koolitunde toetas mitteformaalne õpe, mille käigus tehti õppereise, veebikohtumisi ja seminare. Need said osalenutelt väga hea vastuvõtu.

Osalejad rakendavad paranenud ärikeeleskust oma igapäevategevuses, aidates nii tõsta ettevõtluse taset Ida-Virumaal.

Keeleõppelepingu toel Eesti kodanikuks

Integratsiooni Sihtasutusega saab sõlmida keeleõppelepingu inimene, kes soovib saada Eesti kodakondsust ja osata selleks vajalikul tasemel eesti keelt.

Sõlmitud leping võimaldab õppida tasuta eesti keelt kuni tasemeni B1, ning saada hüvitist, kui keeleõppeks on võetud töölt tasustamata õppepuhkust. Keeleõppelepingut sõlmides võtab inimene endale kohustuse esitada Eesti kodakondsuse taotlus aasta jooksul pärast eesti keele B1 tasemeeksami sooritamist.

Aasta jooksul pakkusid sihtasutuse keeleõppepartnerid 33 õpperühmas välja **528 õppekohta**. Aasta jooksul esitati sihtasutusele 326 avaldust keeleõppelepingu programmis osalemiseks. Keeleõpe toimus tasemel B1 (14 rühma), A2 (13 rühma) ja A1 (6 rühma). B1 taseme eksami sooritamisel ehk programmi lõpetamisel esitas 83 inimest Eesti kodakondsuse taotluse, teised jätkasid õppega.

Tasustamata õppepuhkuse hüvitist määrati 24 korral, kogusummas **11 776 eurot**.

Lisaks keeleoskusele tuleb tulevasel Eesti kodanikul ära teha **põhiseaduse ja kodakondsusseaduse tundmist kinnitav eksam**. Ettevalmistaval koolitusel Eesti suuremates linnades ja veebis osales aasta jooksul 200 inimest.

Valmis sai kaardimäng „**50 küsimust Eesti kodakondsuseni**“, mida kasutatakse õppetöös abimaterjalina.

83

inimest esitas programmi lõpetamisel Eesti kodakondsuse taotluse.

Vabatahtlike panus aina kasvab

*Vabatahtlikud löövad kaasa
mitmes sihtasutuse tegevuses.*

Kõige suurem on nende roll „Keelesõbra“ programmis, mille kaudu saavad eesti keele õppijad vestelda vabatahtlike eesti keele mentoritega ja harjutada suhtluskeelt. Programmis osales 38 erineva emakeelega õppurit. Kõige vanem osaleja (mentor) oli 88-aastane. 88% keeleõppijatest osales programmis esimest korda.

Programmi neljandal hooajal **pidasid keelesõprust 1216 inimest**, neist 598 eesti keele mentorina ja 618 keeleõppijana. Kuna mõnel mentoril oli mitu keelesõpra, oli vestluspaare 618. Valdavalt suheldakse e-kanalite kaudu.

*„Keelerulett“ toodi välja
hea näitena avastavast
katsetamisest.*

1216

**inimest vestlesid eesti
keele harjutamise eesmärgil
„Keelesõbra“ programmi
neljandal hooajal.**

Vabatahtlike osalus on väga oluline ka virtuaalsete lühivestluste sarjas „Keelerulett“, kus nad osalesid nii mentorite kui ka vestluspartneritena. Aasta jooksul toimus 20 „Keeleruleti“ virtuaalkohtumist, **osaluskordi oli 648**. Kohtumistel tutvustati keeleõppevõimalusi ning vesteldi aktuaalsetel, põnevatel ja sageli eesti kultuuri ja traditsioonidega seotud teemadel.

„Keelerulett“ toodi ühe hea avastava katsetamise näitena välja Riigikantselei ja avaliku sektori Innovatsioonitiimi koordineeritud **katsetamise juhendis**.

Tuumikvabatahtlikke kaasati kultuuririkkuse teema-aasta ettevalmistusse ning nad toetasid ka lõimumiskonverentsi, Narvas toimunud Laulupikniku ning suhtlemisioskusele keskendunud kursuse „Suhtlemisrõõm“ õnnestumist.

KULTUURILINE MITMEKESISUS

Eesmärk: Eestis elavad rahvus-
vähemused hoiavad ja väärtustavad
oma kultuuritraditsioone ning teevad
tihedat koostööd nii omavahel kui ka
teiste valdkondade kultuurikorraldajatega,
teadlikkus kultuurilisest mitmekesisusest
on ühiskonnas kasvanud.

Ukraina laste pidu „Svjatõi Mõkolai“
Foto: Daria Medvedeva

Rahvusvähemuste kultuuriseltside tegevust toetatakse

Eestis elavad inimesed 216 erinevast rahvusest, kes räägivad 243 erinevat emakeelt.

Lõimumistegevuste kõrval on oluline luua soodsad tingimused **rahvusvähemuste kultuuriliseks eneseteadvustamiseks ja traditsioonide hoidmiseks.**

Kultuuriseltside tegevusvõimekuse suurendamiseks toetab Eesti riik **17 rahvusvähemuste katusorganisatsiooni** ja nende liikmeks olevat enam kui 260 kultuuriseltsi. 2023. aastal oli kolmeaas-

tase rahastamisperioodi 2022–2024 teine aasta. Muutuvate majandusolude tõttu suurendati toetuseks määratud aastaeelarvet. Koos täiendava eraldisega said rahvusvähemuste kultuuriseltsid 2023. aastal baasrahastuseks **502 700 eurot.**

17

rahvusvähemuste kultuuriseltside katusorganisatsiooni said baasrahastust.

„Multikultuurne Pärnu“
Foto: Valgevene Kultuurihariduslik
mittetulundusühing Lad

40

Integratsiooni Sihtasutus | Tegevusaruanne 2023

Rahvusvähemused rikastavad kultuuripilti

Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetusvoorus jagati 18 projekti vahel 83 050 eurot.

Maksimaalselt võis üks projekt saada 6000 eurot. Kõik tegevused viidi aasta jooksul ka ellu ning need aitasid tutvustada ja säilitada Eestis elavate rahvusvähemuste traditsioone ning pärandit.

Toetust said (reastatud toetuse suuruse järgi, alustades suurimast):

- Ukraina Noorsoo Liit Eestis (lastenoortefestival „Kvitõ Ukrainy“)

- MTÜ Läti Rahvuskultuuri Selts Eestis (läti kultuuripäevad Eestis)
- Valgevene Kultuurihariduslik mittetulundusühing Lad (XXIII rahvusvaheline festival „Multikultuurne Pärnu“)

18

projektile jagati toetust
rahvusvähemuste kultuuriseltside
toetusvoorus.

- Eesti Moldova Ühing (Eestimaa Rahvuste Ühenduse XIII Etnolaat ja XXXV Foorum)
- MTÜ Orpheus (ukraina kultuuri festival „Põhja Täht“)
- Ukraina Kaasmaalaskond Sillamäe Vodograi (laste ja noorte loomingu festival Mõkolai-Fest)
- Ukraina Naiste Liit Eestis (liidu 25. aastapäeva tähistamine)
- Kultuuriselts Pritšudje (festival „Peipsi laine“)
- Ukraina Kultuurikeskus (mehhaaniline mänguasjade teater „Patud sõjaajal“)
- Euroopa Romade Foorum Eestis MTÜ (roma kultuuri festival „ROMFEST-EST“)
- MTÜ Haridus-Kirjastuslik Kultuurikeskus Zlata (loengud, viktoriinid ja meistriklassid vene traditsioonidest ja nende erinevustest võrreldes eesti omadega)
- Eesti Leedulaste Ühendus (leedu kultuuri päev Tallinnas)
- MTÜ Armeenia Kultuuriselts Jerevan (armeenia rahvusliku viljakuspüha vardevori tähistamine)
- MTÜ Eesti Juudi Kogukond (rahvusvaheline konverents „Eesti juudi kogukond 105-aastase Eesti Vabariigi ajaloos ja Iisraeli 75. iseseisvusaastal“)
- Narva Linna Slaavi Kultuuriselts Svätogor (festival „Eesti rahvaste pärg“)
- MTÜ Ukraina Maja (ukraina rahvustikandi tutvustamine projektis „Vyshyvay“)
- Pärnu Ingerisoomlaste Kultuuriselts (ingerisoomlaste info- ja pärimuskultuuri kogumik „SOPU-SOINTU“ / „KOOS-KÖLAS“)
- Eesti Aserbaidžaaani Noortekeskus IRS (kevadpüha Novruz Bajramõ tähistamine)

Etnolaat
Foto: kuvatõmmis videost

Roma noored said Valgas tegevuskeskuse

Aprillis avati Valgas roma noorte tegevuskeskus.

Noortekeskuses on roma noortel võimalus vaba aega sisustada ning kogukonnaliikmetega kohtuda. Noortele pakutakse **kultuurilist tegevust ja tuge koolikohustuse täitmisel**. Näiteks abistatakse neid kodutööde tegemisel, õpetatakse eesti keelt ja antakse matemaatika järeleaitamistunde, harjutatakse roma tantsu, tähistatakse sünnipäevi, kogukondlikke ja riiklikke tähtpäevi jne.

8. aprillil tähistati Valgas romade rahvuspäeva kontserdiga, kus astus üles ka Valga roma neidude **tantsuansambel Shukar Roma**. Tegevuskeskuses harjutav tantsuansambel kogub üha enam tuntuks – seda on kutsunud esinema nii Valga asutused kui ka kaugema kandi ettevõtmised. Ansambelisse lisandus uusi tantsijaid.

Roma kogukonda toetab mentor ja tema abi.

Juunis ja juulis toimusid aktiivsed **tegevusnädalad roma noortele**: üks nädal nooremale (15 last) ja üks nädal vanemale rühmale (15 noort). Tegevusnädalaid korraldas sihtasutuse palgal olev roma kogukonna mentor koos oma abi ja keskuse vabatahtlikega. Küllastati muuseume, loomafarme ja õppekeskusi, viidi läbi töötube ja tutvuti eesti kultuuri eripalgeliste esinemisvormidega.

Kümnele noorele romale leiti **suvine töökoht**, kahte noort aidati **haridustee jätkamisel** (dokumentide vormistamine, sisseastumisvestlusel osalemine) ning

kolme last abistati **põhikooliõpingutega alustamisel**. Roma kogukonna mentor ja tema abi teevad tihedat koostööd töötukassa, valla koolide, sotsiaalteenistuse ja haridusametnikuga. Nad jagavad ka humanitaarabi ning nõustavad Valga roma peresid individuaalselt.

last võttis osa suvel toimunud roma noortele suunatud tegevusnädalast.

Tantsivad roma noored
Foto: Integratsiooni Sihtasutus

Ukraina noored säilitavad sidet juurtega

Selleks, et noortel, kuni 19-aastastel Ukraina sõjapõgenikel ei kaoks ka võõrsil olles side oma keele- ja kultuuriruumiga, jagati kahes taotlusvoorus tuge 25 projektile kokku 200 000 euro eest.

Toetust anti ukraina keele ja kultuuri õppeks, ukrainakeelsete kultuuri-sündmuste korraldamiseks ning ukrainakeelse laste- ja noortekirjanduse väljaandmiseks.

Tegevusi viisid läbi nii ukrainlasi koondavad organisatsioonid Eestis

kui ka teised siinsed vabaühendused ja ettevõtted. Näiteks rahastati Delfi Meedia tehtud ukrainlastele mõeldud taskuhäälingut, anti välja lasteraamatuid, korraldati ukraina keele kursusi, kinoklubi noortele, kogukondlikke kultuuriüritusi, lastelaagreid ning tähistati rahvuskalendri pühasid. Kõik toetust saanud tegevused toimusid 2023. aasta jooksul.

25

projektile jagati toetust, et hoida kuni 19-aastaste Ukraina sõjapõgenike sidet oma keele ja kultuuriruumiga.

Raamatuhommik
Foto: Marge Pärnits

Toetust said (reastatuna toetuse suuruse järgi, alustades suurimast):

- MTÜ Spilno library, ukraina raamatukogu tegevus
- Ukraina Kaasmaalaskond Sillamäe Vodograi, projekt „Ukrainaga südames“
- Delfi Meedia AS, taskuhääling ukrainlastele (2 hooaega)
- Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsioon Eestis, ukraina kinoklubi sõjapõgenikest noortele
- Ukraina Noorsoo Liit Eestis, projekt „Tantsime ja laulame koos“
- Multiklass OÜ, projekt „Ukraina on minu südames“ I ja II
- Viljandi Linnavalitsus, projekt „Hoiame ukraina keelt ja kultuuri ka Eestis“
- Viimsi Vallavalitsus, projekt „Tuntud ja tundmatu Ukraina“
- Ukraina Noorsoo Liit Eestis, ukraina loominguline töökoda
- Eesti Ukrainlaste Kongress, ukraina rahva jõulutavad „Vertep“ ja „Svjatõi Mõkolai“ lastele ja noortele
- Mittetulundusühing Art Studio „Anima“, ukraina rahvakalendri tähistamine
- MTÜ Juhan Kunderi Rahvakool, projekt „Ukraina – kõnes, suus ja südames“
- MTÜ Divergent Woman, projekt „Mina – ukrainlane Rakveres“
- MTÜ Pole Viga, ettevalmistus ukraina keele eksamiks
- Ukraina Kaasmaalaskond Eestis, ukraina keele kursused kooliõpilastele
- Małgosia OÜ, sõjapõgenikest noorte keelelise ja käelise arengu toetamine lasteraamatute sarja „Mustika lood“ abil
- Ukraina kultuuri selts PROMIN, kogukonna kultuuriüritused „Vechornõtsi“
- Sihtasutus Ukraina sõjapõgenike psühhosotsiaalse kriisiabi fond, laste- ja noorteprogramm Tallinna ja Pärnu Ukraina kogukonna-keskustes
- Ukraina Kultuurikeskus, suvelaager ukraina lastele
- Meremõisa Rehabilitatsioonikeskus, Tõrva valla ukraina noorte kultuuri-ring
- Eesti Ukrainlaste Kongress, üritused ukraina õpilastele Eesti koolides („Mõeldes Ukrainale“)

Eesti mitmekesisust tähistavad tähtpäevad ja teema-aasta

Eesti ühiskonna kultuurilise mitmekesisuse teadvustamiseks ja sidususe suurendamiseks eri kultuuride kandjate vahel tähistatakse mitmeid teemapäevi.

Mitmekesisuse päeva tähistatakse maikuu teisel kolmapäeval ehk 2023. aastal peeti seda 10. mail. Sihtasutus osales sel puhul Eesti Inimõiguste Keskuse koordineeritavas mitmekesisuse kuu töögrupis ja arendustegevuses. Eesti rahvastiku mitmekesisuse kohta telliti ülevaade Statistikaametilt, mille rahvaloendusele tuginedes on muuhulgas teada, et Eestis elab 216-st rahvusest inimesi ja meil kõneldakse 243 emakeelt.

Koostöös Ida-Virumaa Integratsiooni-keskusega korraldas sihtasutus **Eesti rahvuste päeval** 24. septembril vähemusrahvuste kultuurifestivali „Rahvuskultuuride loomepada“ Jõhvis. Kultuurifestivalil osales üle 600 inimese. Loomepajale järgnes kultuuriministri rahvuste päeva vastuvõtt, kuhu oli kutsutud 80 rahvuskultuuri kogukonna esindajat.

Eesti kultuurilist mitmekesisust aitab esile tõsta ka **kultuuririkkuse aasta** – Eesti kogukondade ja rahvaste kultuuride rikkusele pühendatud teema-aasta. Kultuuriministeeriumi otsusel järgneb kultuuririkkuse aasta liikumisaastale ja toimub Integratsiooni Sihtasutuse eestvedamisel. Ettevalmistuste raames töötas teema-aasta toimikond välja kontseptsiooni ja tegevuskava, kaasas partnereid rahvuskogukondade seast ja kultuurivaldkonnast laiemalt, võttis kasutusele järjepidevaks kasutamiseks mõeldud visuaalse identiteedi ja infokanalid. Kultuuririkkuse aasta teavet ja tegevusi koondab veebileht www.kultuuririkkus.ee.

Kultuurifestival
„Rahvuskultuuride loomepada“
Foto: Igor Parv

RAHVUSKAASLASED ja UUSSISSERÄNDAJAD

Eesmärk: Eestisse naasvad inimesed ja uussisserändajad on ühiskonnas hästi kohanenud ning saavad end teostada, panustades Eesti arengusse. Välisriikides elavad rahvuskaaslased on tihedas kontaktis Eestiga.

Uussisserändajate veebileht
Foto: Settle in Estonia

Uussisserändajaid toetab kohanemisprogramm

Eestisse saabunud välismaalastel aitab siin end kergemini sisse seada kohanemisprogramm Settle in Estonia.

Programm koosneb koolitustest, mille käigus saab ülevaate Eesti riigi ja ühiskonna toimimisest ning igapäevasest elukorraldusest, samuti pakutakse keeleõpet. Uussisserändajad suunab kohanemisprogrammist osa võtma Politsei- ja Piirivalveamet. Ajutise või rahvusvahelise kaitse saanutel on neile mõeldud koolitustest osavõtt kohustuslik.

Algselt korraldas programmi Siseministerium ja seejärel Kultuuriministerium. Integratsiooni Sihtasutusele usaldati programmi elluviimine 2023. aastal.

Sihtasutus korraldas 2023. aastal hanked, millega leidis teenusepakkujad keeleõppeks ja teemamoodulite pakumiseks. **Teemamoodulitest** pakuti kohanemisprogrammi baasmoodulit ning töötamise, õppimise, teaduse, perekonna ja ettevõtluse teemamooduleid. Teemamoodulite koolituse läbis edukalt **907 inimest**.

Keeleõpet telliti *Settle in Estonia* programmi raames 30 kursust tasemel A1 (maht 100 akadeemilist tundi) ja 30 kursust tasemel A2 (maht 150 akadeemilist tundi). Keeleõppekursustele registreerus **464 inimest**.

Sihtasutuse vastutusalasse liikus kohanemisprogrammi kliendisuhtlus, sh päringutele vastamine. Koolituse reklaamiti kohanemisprogrammi Facebooki lehel, sotsiaalmeedia gruppides, varem sihtasutuse poole pöördunud inimeste seas ning koostööpartnerite abil. Valmis kohanemisprogrammi infovoldik ning tehti ettevalmistusi B1 keeletaseme pakkumiseks ja õppe- materjalide loomiseks.

907

inimest läbis edukalt
teemamoodulite koolituse.

464

inimest registreerus A1 ja A2
tasemel keelekursustele.

Tagasipöördujatele pakutakse nõu ja tuge

Eestisse tagasi pöörduvatele rahvuskaaslastele pakub Integratsiooni Sihtasutus infot nii isiklike kohtumiste, e-kirja kui ka telefoni teel.

Sihtasutuse **kodulehel** on sellele teemale eraldi infopesa, palju praktilist ja tagasipöördumist toetavat infot leiab ka lehelt globalestonian.com.

Aasta jooksul jagati infot ca **800 tagasipöördujale**, individuaalseid kontakte oli neist 338. Enim tuli päringuid inimestelt, kes plaanivad tagasi tulla või on juba Eestisse tagasi tulnud Soomest ja Venemaalt, ent pöördumisi tehti ka paljudest teistest riikidest, nagu näiteks USA, Suurbritannia, Iirimaa, Ukraina, Türgi, Serbia jt.

2023. aastal pakuti üleilma eestlastele võimalust kohtuda ka virtuaalselt, selleks korraldati **kolm kohtumist „Leia oma Eesti“**. Formaat annab eestlastele üle ilma võimaluse veebis kohtuda, et jagada oma lugusid ja vahetada kogemusi.

Toimus kolm virtuaalkohtumist: esimesel oli külas Eestisse tagasi pöördunud kirjanik Elin Toona, teisel aktiivne eestluse hoidja Prantsusmaal Mailis Sütiste-Gnannt ja kolmandal Kanada eestlaste kogukonna aktiivsed liikmed Kai Kiilaspea ja Piret Noorhani.

Valmis sai **trükis „Leia oma Eesti“**, mis on teejuhiks välismaal elavatele eesti juurtega inimestele. Oma kogemusi jagavad nii Eestisse tagasi tulnud noored kui ka aktiivsed eestlaste diasporaa liikmed välismaal.

Üks rahvuskaaslaste valdkonna eesmärke on tugevdada sidemeid rahvuskaaslaste ja Eesti sõpradega väljaspool Eestit. Novembris 2023 kohtus sihtasutus koos Välisministeeriumi kolleegidega nelja suurema **eesti kogukonnaga Vancouveris, Seattle'is, San Franciscos ja Los Angeleses**. Arutelud kogukondade esindajatega olid sisukad ja elavad, tagasiside väga positiivne. Loodi uusi kontakte, mis aitavad rahvuskaaslastel Eestiga paremini sidet hoida. Jagati infot eesti kogukondadele välisriigis mõeldud tegevustest ja palju koostöömõtteid tekkis globalestonian.com portaali tutvustamisel.

Eesti on seal, kus on eestlasi ja Eesti sõpru
Foto: Kadri Linnas

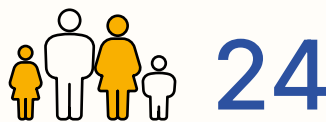
Tagasipöördumistoetus abistab taaskohanemisel

24-le Eestisse tagasi pöördunud perele (60 inimesele) maksti tagasipöördumistoetust kogusummas 47 155 eurot.

Tagasipöördumistoetus on peamiselt suunatud pikka aega võõrsil viibinud lastega peredele, et soodustada nende sujuvat kohanemist Eestiga ja vältida majanduslikke raskusi, mis võivad tekkida näiteks siis, kui vanemad ei saa kohe tööle minna. Pika aja ehk seitsme aasta nõuet ei kohaldata kuni 40-aastastele välismaal magistri- ja doktoriõppe läbinud noortele, et soodustada võõrsil hariduse saanud

inimeste tagasipöördumist ja tööleasumist Eestis.

Oma õigust tagasipöördumistoetusele saab kontrollida, täites sihtasutuse kodulehel elektroonse küsimustiku.

Eestisse tagasi pöördunud peret said tuge tagasipöördumistoetuse näol.

Kogemuskohtumistel luuakse kontakte tulevikuks

Aasta jooksul toimus kaheksa kogemuskohtumist, kus Eestisse tagasipöördunud rahvuskaaslased said omavahel paremini tuttavaks ja jagasid kasulikku infot.

Omavaheliseks suhtluskanaliks on Facebooki leht „Tagasipöördujate klubi – kogemuskohtumised“.

Kogemuskohtumistest kaks olid **suunatud spetsiaalselt noortele**, et soodustada välisriigist Eestisse tulnud rahvuskaaslaste kontakte, harjutada keelt ja veeta ühiselt aega.

Valmis trükis „**Tagasi tulemised 2023**“, kus oma kogemusi ja soovitusi jagavad noored, kes on Eestisse tagasitulemise juba läbi teinud.

Kohtumine välisriigis elavate noortega Tallinnas
Foto: Kristi Sits

Üleilma eestlastel oma veebikodu

Ühendamiseks eestlaskonda üle maailma ja loomaks ühist infovälja, haldab sihtasutus portaali globalestonian.com.

Portaali sõnumeid aitab levitada Facebooki leht „**Globaalne eestlane**“, millel on 2600 jälgijat.

Aasta jooksul kirjutati portaali sadu uudiseid, kogemuslugusid ja ülevaateid eestlaste kogukondade sündmustest. Uuendati teemalehti ja lisandusid mitmed alamlehed (nt meedianurk, suursündmuste lehed). Regulaarsetel koostöökohtumistel eri ministeeriumite

esindajatega arutati portaali arengusuundi. Keskmiselt oli lehel **3821 unikaalset külastajat kuus**, aasta lõpuks oli **uudiskirja tellijaid kogunenud 2003**.

Portaali võimaluste tutvustamiseks ja arendusideede kogumiseks toimus juunis Tallinnas **kohtumine välisriikides elavate noortega**, kes olid tulnud siia laulu- ja tantsupeole. Novembris korraldati üleilmsete eestlaste virtuaalne koostöökohtumine, kus arutati nii portaali tulevikku kui ka üleilmsete eestlaste kogukondade koostöökohti ja kontaktihoidmist laiemalt.

Välisnoored leiavad laagris mõttekaaslasi

Välisriigis elavatele eesti juurtega noortele korraldati suvel kolm kümnepäevast laagrivahetust Venevere puhkekülas Viljandimaal.

Laagrikohad täitusid kiiresti ja tagasivõtte kogemuse oli positiivne – meeldis see, et sai praktiseerida eesti keelt, näha uusi kohti ja leida mõttekaaslasi sarnase taustaga noorte seast. Igas laagrivahetuses osales **22 noort välisriikidest ja 8 Eestis elavat noort.**

Sel aastal pakuti laagrilistele esmakordselt võimalust osa saada koosloost MTÜga Tartu Spontaansusteater. Uurides teemasid, nagu tagasivõtte Eestisse, identiteet ja eesti keele õpe, valmis **interaktiivne etendus „Meie oma Eesti lugu“**, mis oli kaasav kombinatsioon tegevuslikust sotsiomeetria meetoditega osalusteatrist.

Eesti keele ja kultuuri laagritesse jõudsid osalejad **19 riigist**: USAst, Itaaliast, Venemaalt, Hispaaniast, Saksamaalt, Iisraelist, Soomest, Ühendkuningriigist, Austriast, Leedust, Belgiast, Iirimaa, Lätist, Prantsusmaalt, Rootsi, Bahama, Marokost, Ukrainast ja Eestist. Sel korral aitas välisministeerium katta kümne noore sõidukulud.

välisriigis elavat eesti juurtega noort osales kolmes suvises laagrivahetuses.

Suvine noortelaager
Foto: Marika Sulg

Seltsid hoiavad kultuuri elujõulisena

Väliseesti kultuuriseltside toetusvoorst määrati rahastus 20 projektile kogusummas 44 000 eurot.

Toetati tegevusi, mis aitavad n-ö rohujuuretasandil kaasa eesti kultuuri elujõulisusele välismaal.

Toetust saanud **tegevused toimusid 11 riigis**. Paljud neist olid suunatud lastele ja noortele – nii näiteks pani sihtasutus õla alla noortelaagritele Hollandis ja Kanadas. New Yorgis, Göteborgis, Chicagos ja Roomas toimusid eesti kultuuripäevad.

Mitmed projektid olid keskendunud Eestiga seotud olulise päeva või sündmuse tähistamisele – näiteks peeti Moldovas jaanipäeva ja Soomes meie taasiseseisvumispäeva, samuti valmistuti laulupeoks, tutvustati eesti rahvarõivaid, koorilaulu- ja rahvatantsutraditsiooni jne.

11

riigis toimusid väliseesti kultuuriseltside toetust saanud tegevused.

Göteborgi mudilaskoori lapsed laulupeol
Foto: Eesti keeleklubi Göteborgis

Kogukondlikud algatused toetavad identiteeti

Eesti väliskogukondadele suunatud omaalgatuslike projektide taotlusvoorust toetati 23 projekti kogusummas 50 000 eurot.

Raha said tegevused, mis tugevdavad väliskogukondade ühtekuuluvustunnet Eestiga, aitavad kaasa eesti identiteedi säilimisele välismaal ning suurendavad Eestis teadlikkust diasporaa tegevusest.

Näiteks Kanada eestlaskonna liikmed osalesid skautide ja gaidide laagris ning korraldasid naistele mõeldud rahvatantsu töötuba „Nou Pois Äläud II“. Austraalia eestlased pidasid kultuurfestivali „Uskumatu Tomatu“ ning tegelesid koorilauluga. Rootsis elavad eestlased korraldasid noorte rahvaülikooli, käisid ühiselt võrkpalli mängimas, valmistusid laulupeoks jne.

Belgias elavad eesti lapsed pandi aga luuletama, tulemustest valmis luule-raamat „Jõuluriim“. Teos esitati ka Eesti 2023. aasta keeleteo auhinnale.

Kokku toimus sihtasutuse toel kogukonda ühendavaid ja Eestiga sidet hoidvaid **tegevusi 14 riigis**.

14

riigis toimusid kogukonda ühendada ja Eestiga sidet hoida aitavad tegevused.

Rahvatantsu töötuba „Nou Pois Äläud II“
Foto: Peeter Põldre

TUGEV ORGANISATSIOON

Eesmärk: Lõimumistegevustel on tuntuva mõju ja need on tõhusalt korraldatud, sihtgruppide rahulolu teenuste kvaliteediga on kõrge.

Mati Heidmets ja Marju Lauristin
Kuvatõmmis videost

Veerand sajandit tegevust

31. märtsil 2023 tähistas sihtasutus 25. tegevusaasta täitumist.

Sel puhul meenutasid sihtasutuse loomist sellele kaasa aidanud Tartu Ülikooli emeriitprofessor Marju Lauristin ja Tallinna Ülikooli emeriitprofessor Mati Heidmets, kes olid ka sihtasutuse esimese nõukogu liikmed.

Täispika intervjuu andis Andra Veidemann, kes tegi toonase rahvastikuministrina valitsusele sihtasutuse moodustamise ettepaneku ja oli sihtasutuse esimese nõukogu esimees.

25

tegevusaastat täitus
sihtasutusel 31. märtsil 2023.

2023. aasta lõpus töötas Integratsiooni Sihtasutuses 58 inimest. Töökohad asusid Narvas, Tallinnas, Pärnus, Saaremaal, Tartus, Lüganusel ja Paldiskis.

58

Väärt teod leiavad tunnustamist

Sihtasutuse tegevus pälvis aasta jooksul mitmeid tunnustusi.

Narva linna päevade ajal autasustati linna silmapaistvaid kultuuritegijaid. Teiste seas toodi esile Narva eesti keele maja õpetaja **Pille Maffucci**, keda tunnustati **eesti kultuuri edendamise eest Narvas**.

Pille Maffucci oli ka projektijuht Narva eesti keele maja ettevõtmises „**Kirjutame KOOS raamatu**“, mille tulemusel sündis lugemik „**Lõpuks leidsin sind**“. Loominguline projekt esitati 2023. **aasta keeleteo nominendiks**.

Sihtasutust tunnustas ka **Tartu Ülikool**, kes valis projekti „**Moepööre**“ aasta **ühiskonnateoks**. Projekt ühendas eesti keele õppe kestliku moeloomega. Kõigest mõne kuuga löid keeleõppijad kasutatud materjalidest uusi moekolleksioone, mida esitlesid avalikul moešõul. Igal sammul olid keeleõppijatele toeks tunnustatud Eesti disainerid ja teised moemaailma asjatundjad, kellega nad suhtlesid vaid eesti keeles. Projekti viis ellu Narva eesti keele maja Integratsiooni Sihtasutuse, Viljandi Kultuuriakadeemia ja Estonia Fashion Festivali koostöös.

Motiveeriv keskkond aitab häid inimesi hoida

Tööandjana peab sihtasutus väga oluliseks kohelda kõiki oma töötajaid võrdselt ja läheneda paindlikult inimeste võimalustele ja vajadustele.

Väärtustatakse tervist, peret ja enesearengut. Selleks võimaldatakse töötajatele aastas kolm tervispäeva ning toetatakse tervise edendamist. Kuni 6. klassi minevate laste vanematele antakse 1. september vabaks ning

võimaldatakse paindlikku laste vajadustega arvestavat töökorraldust. Töötajate õppimist toetatakse sobivate asenduste korraldamisega.

Uute töötajate otsingul on väga tähtis pakutav võimalus teha mõtestatud tööd, ent olulised on ka kaasaegsed töövahendid ja töökeskkond, avardavad meeskonnategevused ja mitmekülgse taustaga inspireeriv kollektiiv.

Sihtasutuse positsiooni hinnatud tööandjana kinnitavad kolm märgist.

60

Integratsiooni Sihtasutus | Tegevusaruanne 2023

„Kaugtöö tegija“ märgis kinnitab, et asutus soosib paindlikke tööviise ning need on organisatsioonikultuuri osa.

Mitmekesisuse märgis „Austame erinevusi“ tõstab esile tööandjaid, kes peavad lugu võrdsest kohtlemisest ja kaasavast organisatsioonikultuurist.

Vabatahtliku sõbra kvaliteedimärgis on tunnustuseks vabatahtlike läbimõeldud kaasamisest, mis on kooskõlas vabatahtliku tegevuse hea tavaga.

Sihtasutus uuendab oma strateegiat ja arendab teenuseid

Sihtasutus on uuendamas oma strateegiat, mille käigus täpsustatakse strateegilisi eesmärgke ja tegevussuundi lähtuvalt uutest väljakutsetest lõimumisvaldkonnas.

2023. aastal toimusid arutelud meeskonnas ja sihtasutuse nõukogus. Muuhulgas korraldati neli strateegiapäeva, kus arutati näiteks väärtuste, ootuste, teenusedisaini ja strateegiliste eesmärkide teemal. Strateegia uuendamisel on fookuses nii olemasolevate tegevussuundade ülevaatus, uute tegevussuundade mõtestamine (näiteks uussisserändajate kohanemine) kui ka organisatsiooni areng muutunud väliskeskkonnas.

Sihtasutuse teenuste ja klientide haldussüsteemi arendamise käigus testiti uusi võimalusi ja lisati süsteemi ka keeleõppelepingu klientide andmed.

Klientide ja teenuste haldussüsteemi üheks osaks on **iseteeninduskeskkond**, millega oli 2023. aasta lõpuks liitunud üle 22 000 kliendi.

Koostati keeleõppekorralduse ja keeleõpet toetavate tegevuste **protsessikirjeldused** ja alustati nende ühtlustamist asutuse sees. Eesmärk on viia kõik pakutavad teenused, sh erinevad keeleõppevormid, vastavusse kasutajate vajadustega. Iga tööprotsessi koostamisel vaadatakse ühiselt üle nii teenuse parim võimalik kvaliteet ja läbipaistvus kui ka ressursside tõhus kasutamine ning luuakse teenusepõhised tegevuskavad.

Teenusedisaini põhimõtete laiemaks juurutamiseks osalesid sihtasutuse spetsialistid **teenusedisaini koolitustel**. Õpiti ja katsetati kasutajakogemuse hindamist teenuste kujundamisel. Alustati teenusepõhise juhtimise (teenuskaartide põhise) mudeli rakendamisega.

Töötajate strateegiapäev
Foto: Ann Lind-Liiberg

Ülevaade nõukogu tööst

Ülevaade on koostatud, lähtudes riigivaraseaduse § 98 lõikest 1 ja sihtasutuse põhikirjast.

Aruandeperioodil muutus nõukogu liikmete koosseis. Aasta alguses kuulus Integratsiooni Sihtasutuse nõukogusse 10 liiget, aasta lõpus 12 liiget. Nõukogu valis 21. veebruaril uueks nõukogu esimeheks **Eda Silbergi**.

2023. aastal toimus **kuus nõukogu koosolekut**.

Oluline teema 2023. aastal oli **sihtasutuse strateegia uuendamine**. Sellega seoses arutati sihtasutuse eesmärgid ja tegevussuundi ning anti sisend strateegiadokumendi uuendamiseks. Strateegia uuendamise arutelud jätkuvad 2024. aastal.

Nõukogu koosolekul käsitleti perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide (Euroopa Sotsiaalfond+ ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi) raames alanud ja Šveitsi-Eesti koostööprogrammi raames 2024. aastal planeeritavaid tegevusi.

Lisaks eespool loetletud teemade käsitlemisele täitis nõukogu tavapäraseid ülesandeid, jälgis sihtasutuse majandustegevust ja tegevuskava täitmist, kinnitas 2022. majandusaasta aruande ning muudatused 2023. aasta tegevuskavas ja eelarves. Aasta viimasel koosolekul kinnitas nõukogu ka 2024. aasta eelarve ja tegevuskava.

Nõukogu valis uueks esimeheks Eda Silbergi.

Nõukogu otsustas teha **muudatused sihtasutuse struktuuris**. Detsembris otsustati ühendada alates 1. jaanuarist 2024 kaks struktuuriüksust – Tallinna eesti keele maja ja Narva eesti keele maja. Eesmärk on pakkuda keeleõppijatele sujuvamat keeleõppeteekonda ning paremini planeerida nii tegevusi kui ka ressursside kasutamist. Samuti muudeti tugiüksuse nimi finants- ja tugiüksuseks, et täpsustada üksuse fookus.

Integratsiooni Sihtasutuse nõukogu liikmed aastal 2023

Nimi	Positsioon sihtasutuses
Eda Silberg	nõukogu esimees alates 21.02.2023
Priidu Ristkok	nõukogu aseesimees 21.02.–13.05.2023
Henry Kattago	nõukogu liige alates 02.06.2023, nõukogu aseesimees alates 17.10.2023
Birute Klaas-Lang	nõukogu liige
Vadim Belobrovstsev	nõukogu liige kuni 01.06.2023
Andero Adamson	nõukogu liige kuni 01.06.2023
Maris Toomel	nõukogu liige
Mari-Liis Jakobson	nõukogu liige
Tarmo Miilits	nõukogu liige
Georg Männik	nõukogu liige alates 05.01.2023
Henri Kaselo	nõukogu liige alates 05.01.2023
Andrus Tamm	nõukogu liige 01.01.–05.01.2023 ja alates 02.06.2023
Ruuben Kaalep	nõukogu liige alates 02.06.2023
Kalle Viks	nõukogu liige alates 25.06.2023
Aleksei Jašin	nõukogu liige alates 02.06.2023
Heidi Uustalu	nõukogu liige 01.01.–05.01.2023

Sihtasutuse asutaja õigusi teostava asutuse otsusega (kultuuriministri 25.11.2013 käskkiri nr 1.1-3/364) on määratud Integratsiooni Sihtasutuse nõukogu esimehe kuutasu suuruseks 210 eurot ja nõukogu liikme kuutasu suuruseks 140 eurot.

Nõukogu ja juhatuse liikmetele makstud tasud

Nimi	Nõukogu / juhatus	Periood	Summa kokku (EUR)
Eda Silberg	nõukogu esimees	01.01.–31.12.2023	2694,75
Priidu Ristkok	nõukogu aseesimees	01.01.–13.05.2023	742,55
Birute Klaas-Lang	nõukogu liige	01.01.–31.12.2023	1680,00
Andero Adamson	nõukogu liige	01.01.–01.06.2023	713,32
Maris Toomel	nõukogu liige	01.01.–31.12.2023	1680,00
Kalle Viks	nõukogu liige	25.06.–31.12.2023	873,33
Vadim Belobrovtsev	nõukogu liige	01.01.–01.06.2023	713,32
Andrus Tamm	nõukogu liige	01.01.–05.01.2023, 02.06.–31.12.2023	998,78
Mari-Liis Jakobson	nõukogu liige	01.01.–31.12.2023	1680,00
Aleksei Jašin	nõukogu liige	02.06.–31.12.2023	973,34
Georg Männik	nõukogu liige	05.01.–31.12.2023	1680,00
Heidi Uustalu	nõukogu liige	01.01.–05.01.2023	25,44
Henry Kattago	nõukogu liige	02.06.–31.12.2023	973,34
Ruuben Kaalep	nõukogu liige	02.06.–31.12.2023	973,34
Tarmo Miilits	nõukogu liige	01.01.–31.12.2023	1680,00
Dmitri Moskovtsev	juhatuse liige	01.01.–31.12.2023	51 027,12

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	5 473 662	6 355 388	2
Nõuded ja ettemaksud	1 265 013	792 099	3
Kokku käibevarad	6 738 675	7 147 487	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	29 302	26 302	3
Materiaalsed põhivarad	0	5 153	4
Immateriaalsed põhivarad	111 845	82 587	5
Kokku põhivarad	141 147	114 042	
Kokku varad	6 879 822	7 261 529	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	1 635 651	1 182 149	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	4 090 532	4 793 694	9
Kokku lühiajalised kohustised	5 726 183	5 975 843	
Kokku kohustised	5 726 183	5 975 843	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	1 285 686	1 402 755	
Aruandeaasta tulem	-132 047	-117 069	
Kokku netovara	1 153 639	1 285 686	
Kokku kohustised ja netovara	6 879 822	7 261 529	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	10 739 600	6 930 867	8
Muud tulud	460	224	
Kokku tulud	10 740 060	6 931 091	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-5 225 494	-3 001 319	13
Jagatud annetused ja toetused	-1 972 301	-1 263 271	10
Mitmesugused tegevuskulud	-813 201	-666 203	11
Tööjõukulud	-2 019 553	-1 519 650	14
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-40 016	-23 069	4,5
Muud kulud	-1 007 622	-583 721	15
Kokku kulud	-11 078 187	-7 057 233	
Põhitegevuse tulem	-338 127	-126 142	
Intressitulud	206 080	9 073	
Aruandeaasta tulem	-132 047	-117 069	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-338 127	-126 142	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	40 016	23 069	4,5
Muud korrigeerimised	12 824	650	
Kokku korrigeerimised	52 840	23 719	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-370 375	-316 046	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-248 634	4 221 024	
Kokku rahavood põhitegevusest	-904 296	3 802 555	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-77 971	-2 870	
Laekunud intressid	100 541	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	22 570	-2 870	
Kokku rahavood	-881 726	3 799 685	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	6 355 388	2 555 703	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-881 726	3 799 685	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5 473 662	6 355 388	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	1 402 755	1 402 755
Aruandeaasta tulem	-117 069	-117 069
31.12.2022	1 285 686	1 285 686
Aruandeaasta tulem	-132 047	-132 047
31.12.2023	1 153 639	1 153 639

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Integratsiooni Sihtasutus (edaspidi INSA) 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi seaduses, mida täiendab Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend lähtub Eesti finantsaruandluse standardist. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis kirjeldatud arvestusmeetodid tulenevad raamatupidamise seadusest ja raamatupidamise toimkonna juhenditest (RTJ), samuti rahvusvahelisest avaliku sektori raamatupidamise standarditest. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Bilansipäevajärgsed sündmused. Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse pangakontodel olevaid rahalisi vahendeid. Välisvaluutas fikseeritud tehingud. Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanes, kusjuures tegevustuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ja hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Hindamisel vaadeldakse igat nõuet eraldi. Nõude hindamisel võetakse arvesse nii aruandekuupäevaks teadaolevaid kui ka aruandekuupäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust.

Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved hinnatakse maksetähtaja ületamise järgi:

- (a) 90-180 päeva võrra maksetähtaja ületanud nõuded hinnatakse alla 50% ulatuses;
- (b) üle 180 päeva võrra maksetähtaega ületanud nõuded hinnatakse 100% ulatuses alla.

Toetuse tagasinõudmine.

Toetus nõutakse täielikult või osaliselt tagasi, kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks.

Toetuse võib toetuse saajalt osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral toetuse saamise taotlust ei oleks rahuldatud;
  - 2) toetust ei ole kasutatud ettenähtud korras ja tingimustel;
  - 3) toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus;
  - 4) ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamiseks kavandatud tulemusi ei saavutata;
  - 5) ettekirjutus toetuse kasutamise kohta kaasneva rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumiste tagajärgede kõrvaldamiseks on jäetud tähtjaks täitmata;
  - 6) toetuse saaja ei ole täitnud toetuslepingus või toetuse andmist ja kasutamist reguleerivates õigusaktides talle pandud kohustusi.
- Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara.

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 10 000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 10 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni vähe väärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt alates 1000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida INSA saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Immateriaalne põhivara.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalsetel varadel on piiratud kasulik eluiga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele. Parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Infotehnoloogiline riistvara	3 aastat
Muu amortiseeruv põhivara	5 aastat

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Annetused ja toetused

Toetused ja annetused jagunevad tegevustoetusteks ja sihtotstarbelisteks toetusteks ehk sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine võib olla antud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiselt saadud toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi.

Toetust loetakse põhivara sihtfinantseerimiseks, kui selle kasutamise põhitingimuseks on kindlaksmääratud põhivara ost, ehitamine või muul viisil soetamine. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse materiaalse või immateriaalse varana ja tuluna põhivara sihtfinantseerimisest samas perioodis, mil tehti kulutused.

Sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud. Juhul, kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle kasutamisega seotud tingimused on veel täitmata või kulutusi pole tehtud, kajastatakse saadud vahendeid sihtfinantseerimise ettemaksena ehk kasutamata sihtfinantseeringuna.

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samadel perioodidel kui toetuste saajad. Kui toetus kehtestatakse perioodiliselt makstavana, võetakse toetus kuluna arvele sellel kuul, mille eest see oli ette nähtud. Kui toetuse vahendaja kajastab toetust oma tulemiaruanDES tuluna ja kuluna, kajastavad toetuse andja ja saaja kumbki tehingupartnerina alati vahendajat ning vahendaja näitab tuludes tehingupartnerina toetuse andjat ja kuludes tehingupartnerina toetuse saajat. Kui sihtfinantseerimise andja ja saaja on mõlemad avaliku sektori üksused ja saajal on aasta lõpu seisuga sihtfinantseerimisega seotud nõudeid või kohustusi andja või saaja ees, esitab saaja andjale või vahendajale sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustuste, tulude ja kulude kohta aasta lõpu seisuga teatise.

Tegevustoetused on toetused, mida toetuse saaja võib suuremal määral kasutada oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Siin kajastatakse mitmesuguseid toetusi, mille korral on määratletud küll eesmärk, kuid mille kasutamise otstarve ei ole täpselt määratud. Tegevustoetused kajastatakse laekumisel koheselt tuluna ja ülekandmisel kuluna.

Avaliku sektori sisese sihtfinantseerimise korral lepatakse kajastamise viisis eelnevalt omavahel kokku. Toetuse andjaga lepatakse kokku toetuse liik ning kannete tegemisel kasutatavad kontod ja tekkepõhised kuupäevad.

Tulud

Tulud arvestatakse realiseerimismomendil või lepingus fikseeritud perioodi(de) kohta. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Tulu kajastatakse siis, kui sihtasutusel tekib summale nõudeõigus.

Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kuludid. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud.

Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsibist.

Kuludid kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tuludid.

Sihtasutuse tegevuskulude on jaotatud tööjõukuludeks, majanduskuludeks, antud toetusteks, põhivara kulumiks ja muudeks kuludeks.

Seotud osapooled

Seotud osapoolena käsitletakse tegev- ja kõrgema juhtkonda, tegev- ja kõrgema juhtkonna pereliikmeid ning nendega seotud äriühinguid. Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Arvelduskonto	5 473 662	6 355 388
Kokku raha	5 473 662	6 355 388

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Ettemaksed toetuse saajatele	533 790	533 790		
Toetuse tagasinõuded	16 900	16 900		
Saamata sihtfinantseerimine	598 734	598 734		9
Tagatisdeposiit	29 302		29 302	
Muud nõuded	747	747		
Laekumata intressid	114 612	114 612		
Saamata tegevuskulud	0	0		
Ettemakstud töö- ja puhkusetasu	230	230		
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 294 315	1 265 013	29 302	
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Ettemaksed toetuse saajatele	209 895	209 895		
Toetuse tagasinõuded	4 666	4 666		
Saamata sihtfinantseerimine	542 233	542 233		9
Tagatisdeposiit	26 302		26 302	
Muud nõuded	11 232	11 232		
Laekumata intressid	9 073	9 073		
Saamata tegevuskulud	15 000	15 000		
Kokku nõuded ja ettemaksed	818 401	792 099	26 302	

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	8 322	8 834	17 156
Akumuleeritud kulum	-8 322	-1 914	-10 236
Jääkmaksumus	0	6 920	6 920
Amortisatsioonikulu		-1 767	-1 767
31.12.2022			
Soetusmaksumus	8 322	8 834	17 156
Akumuleeritud kulum	-8 322	-3 681	-12 003
Jääkmaksumus	0	5 153	5 153
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-5 153	-5 153
31.12.2023			
Soetusmaksumus	8 322	8 834	17 156
Akumuleeritud kulum	-8 322	-8 834	-17 156
Jääkmaksumus	0	0	0

Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	104 112		104 112
Akumuleeritud kulum	-3 470		-3 470
Jääkmaksumus	100 642		100 642
Ostud ja parendused		3 248	3 248
Amortisatsioonikulu	-21 303		-21 303
Ümberliigitamised	3 248	-3 248	
31.12.2022			
Soetusmaksumus	107 360	0	107 360
Akumuleeritud kulum	-24 773		-24 773
Jääkmaksumus	82 587	0	82 587
Ostud ja parendused	15 842	48 279	64 121
Amortisatsioonikulu	-34 863		-34 863
Ümberliigitamised	48 279	-48 279	
31.12.2023			
Soetusmaksumus	171 481	0	171 481
Akumuleeritud kulum	-59 636		-59 636
Jääkmaksumus	111 845	0	111 845

Lisa 6 Võlad ja ettemaksud (eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 405 195	1 405 195	
Võlad töövõtjatele	64 731	64 731	
Maksuvõlad	114 503	114 503	7
Võlad toetuste saajatele	51 222	51 222	
Kokku võlad ja ettemaksud	1 635 651	1 635 651	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 032 461	1 032 461	
Võlad töövõtjatele	52 327	52 327	
Maksuvõlad	82 236	82 236	7
Võlad toetuste saajatele	14 300	14 300	
Seadusandlusest tulenevad toetuste kohustised	825	825	
Kokku võlad ja ettemaksud	1 182 149	1 182 149	

Lisa 7 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	1 856	994
Üksikisiku tulumaks	38 915	28 173
Sotsiaalmaks	67 062	48 121
Kohustuslik kogumispension	2 226	1 769
Töötuskindlustusmaksed	4 444	3 179
Kokku maksude ettemaksud ja maksuvõlad	114 503	82 236

Lisa 8 Annetused ja toetused (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	7 150 808	4 011 918	9
Tegevustoetus Kultuuriministeeriumilt	3 456 698	2 895 475	
Tagasinõutud sihtfinantseerimine	-4 280	-118 412	
Tegevustoetus Rahandusministeeriumilt	20 000	20 000	
Tegevustoetus Siseministeeriumilt	116 374	106 886	
Tegevustoetus Välisministeeriumilt	0	15 000	
Kokku annetused ja toetused	10 739 600	6 930 867	
sh eraldi riigieelarvest	9 614 522	5 521 132	

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeeriumilt tegevuskuludeks		150 434	4 737 333	22 691	1 036 940		3 850 826
ESF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks	308 156		738 670	9 940	972 746	542 233	
Rahandusministeeriumilt tegevuskuludeks		34 680			32 155		2 525
Kultuuriministeeriumilt toetuste vahendamiseks		35 335	743 633	46 975	727 641		51 327
Rahandusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		198 600	350 000	9 906	361 897		186 703
AMIF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks		320 683	49 999		363 466		7 215
Haridus- ja Teadusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		5 577	363 319	5 577	62 840		306 056
Siseministeeriumilt tegevuskuludeks		262 433	293 114		225 878		329 670
Välisministeeriumilt toetuste vahendamiseks		54 000	55 000		54 303		54 697
United Nations High Commissionerilt toetuste vahendamiseks		18 520		18 520	18 520		0
Välisministeeriumilt tegevuskuludeks			80 000	4 803	79 915		85
British Council Estonialt toetuste vahendamiseks			17 450		17 450		0
University of Gotheburgilt toetuste vahendamiseks			62 756		58 167		4 590
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	308 156	1 080 262	7 491 274	118 412	4 011 918	542 233	4 793 694
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	308 156	1 080 262	7 491 274	118 412	4 011 918	542 233	4 793 694

	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanDES	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeeriumilt tegevuskuludeks		3 850 826	2 797 632	21 229	3 373 186		3 254 044
ESF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks	542 233		1 002 377		1 042 655	582 511	
Rahandusministeeriumilt tegevuskuludeks		2 525			2 525		0
Kultuuriministeeriumilt toetuste vahendamiseks		51 327	2 029 750	28 327	1 484 218		568 532
Rahandusministeeriumilt toetuste vahendamiseks (üle antuid Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile)		186 703	350 000		314 483		222 220
AMIF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks		7 215	49 999	57 214			0
Haridus- ja Teadusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		306 056	71 698	6 056	341 900		29 798
Siseministeeriumilt tegevuskuludeks		329 670			321 374		8 296
Välisministeeriumilt toetuste vahendamiseks		54 697	50 000		103 955		742
Välisministeeriumilt tegevuskuludeks		85	75 000	85	85 000	10 000	
University of Gotheburgilt toetuste vahendamiseks		4 590	63 999	2 670	74 812	6 223	
Tartu Ülikool tegevuskuludeks			13 600		6 700		6 900
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	542 233	4 793 694	6 504 055	115 581	7 150 808	598 734	4 090 532
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	542 233	4 793 694	6 504 055	115 581	7 150 808	598 734	4 090 532

Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2023	2022
Stipendiumid, preemiad	-5 750	-6 500
Tagasipõrdujate (Immigreerujate) toetus	-47 154	-78 772
Projektide toetuslepingud	-1 907 621	-1 165 682
Õppetootused	-11 776	-12 317
Kokku jagatud annetused ja toetused	-1 972 301	-1 263 271

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Üür ja rent	-311 990	-305 572	12
Energia	-24 488	-50 261	
Elektrienergia	-11 927	-21 773	
Soojusenergia	-11 876	-26 298	
Kütus	-685	-2 190	
Mitmesugused bürookulud	-254 411	-199 412	
Uurimis- ja arengukulud	-34 230	-9 414	
Lähetuskulud	-27 168	-20 140	
Koolituskulud	-12 738	-17 145	
Inventari ja seadmetega seotud kulud	-148 176	-64 259	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-813 201	-666 203	

Lisa 12 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2023	2022	Lisa nr
Kasutusrendikulu	-304 197	-300 025	11
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
12 kuu jooksul	-139 921	-83 749	

Lisa 13 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2023	2022
Sisseostetud teenus koolituste korraldamiseks integreerujatele	-4 335 989	-1 857 100
Ürituste korraldamine integreerujatele	-889 505	-1 144 219
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-5 225 494	-3 001 319

Lisa 14 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	-1 476 783	-1 117 944
Sotsiaalmaksud	-497 645	-376 568
Erisoodustused	-45 125	-25 138
Kokku tööjõukulud	-2 019 553	-1 519 650
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	54	46

Lisa 15 Muud kulud

(eurodes)

	2023	2022
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	-2 716
Tegevuskulude käibemaksukulu	-1 011 364	-538 546
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest muudest nõuetest	3 742	-42 459
Kokku muud kulud	-1 007 622	-583 721

Lisa 16 Seotud osapooled

(eurodes)

	2023	2022
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
Arvestatud tasu	65 851	62 459
Preemia, tulemustasu	3 900	7 700

INSA nõukogus on 31.12.23 seisuga 12 liiget. INSA-t juhib üheliikmeline juhatus. Sihtasutuse soodustatud isikuteks on juhatuse liige ja nõukogu liikmed.

Juhatuse liikmele arvestatud tasud olid 2023. aastal 51 027 eurot. Nõukogu liikmetele arvestatud tasud 18 081 eurot.

Tehinguid seotud osapooltega 2023. aastal ei toimunud

Lisa 17 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Kultuuriministeeriumi riigieelarvelise toetuse kasutamise leping on kooskõlastamisel.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiga on saavutatud kokkulepe halduslepingu sõlmimiseks. Ministeeriumil on plaanis eraldada 425 000 eurot, millest:

- meetme alusel toetus on 400 000 eurot,
- toetuskeemi rakendamise toetus on 25 000 eurot.

Välisministeeriumiga sõlmiti 02.02.2024 haldusleping, millega antakse sihtasutusele haldusülesanne, mille eesmärk on ministeeriumi valitsemisala vahenditest Eesti väliskogukondade omaalgatuslikele projektidele suunatud ja väliskogukondade väljaannete toetusprogrammide elluviimine.

Lepingu maht on 160 000 eurot, millest:

- väliskogukondade omaalgatuslikele projektidele suunatud toetusprogrammi kogumaht on 100 000 eurot,
- väliskogukondade väljaannete toetusprogrammi kogumaht on 45 000 eurot,
- toetusprogrammide elluviimise halduskulud on 15 000 eurot.

Haridus- ja Teadusministeeriumiga sõlmiti 22.02.2024 riigieelarvelise toetuse kasutamise leping summas 99 967 eurot, millest:

- eesti keele laagrite korraldamine väliseesti noortele on 42 000 eurot,
- väljaspool Eestit elavate eesti juurtega täiskasvanud rahvuskaaslaste noortelaagri korraldamine on 28 000 eurot,
- Valga rooma kogukonna lõimumise toetamine on 29 697 eurot.

Siseministeeriumiga allkirjastati 26.02.2024 halduslepingu nr 7-3/879-1 (sõlmitud 15.03.2021) protokolliline otsus nr 3. Protokolliga kinnitati tegevuse eelarve summas 600 000 eurot, millest:

- kulud keeleõppe korraldamiseks on 475 000 eurot,
- administratiivkulu on 125 000 eurot.

Kultuuriministri käskkirjaga 30.01.2024 nr 21 kinnitati Euroopa Sotsiaalfond+ projektide eelarve aastaks 2024:

- projekt nr 2021-2027.4.07.23-0003 „Kohanemisprogrammi „Settle in Estonia“ pakkumine“ – 5 205 314,66 eurot,
- projekt nr 2021-2027.4.07.23-0005 „Eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste ning tagasipöördujate tööturul konkurentsivõimet toetavad tegevused“ – 781 709,47 eurot,
- projekt nr 2021-2027.4.07.23-0006 „Eesti keele õpet toetavad tegevused ja kodanikuõpe“ – 1 333 755,00 eurot.

Püstitatud eesmärkide saavutamiseks korraldab ja reorganiseerib sihtasutus oma tegevusi paindlikult, vastavalt kehtivatele võimalustele.

Haldusülesannete andjad ei ole avaldanud sihtasutusele soovi muuta Integratsiooni Sihtasutusega sõlmitud lepinguid või vähendada eraldatud toetusi muul viisil.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 20.03.2024

Integratsiooni Sihtasutus (registrikood: 90000788) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
DMITRI MOSKOVITSEV	Juhatuse liige	20.03.2024

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Integratsiooni Sihtasutus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Integratsiooni Sihtasutus (asutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt asutuse finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) (ISA (EE)). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas Kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas ISA (EE)-dega läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt ISA (EE)-dega kutselaste otsustust ja säilitame kutselase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väärarvamuste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori

aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Mati Nõmmiste

Vandeaudiitor nr 178

Grant Thornton Baltic OÜ

Tegevusluba nr 3

Pärnu mnt 22, 10141 Tallinn

20. märts 2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Integratsiooni Sihtasutus (registrikood: 90000788) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MATI NÕMMISTE	Vandeaudiitor	20.03.2024

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Rahvusvähemuste ühendused ja kultuuriseltsid, rahvuste vahelist austust ja sõprust edendavad ühendused	94994	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6599021
E-posti aadress	info@integratsioon.ee
Veebilehe aadress	www.integratsioon.ee